کؤلگه دیوار پنجره‌لر

علی کریمی

غزل‌لر و رؤباعی‌لر

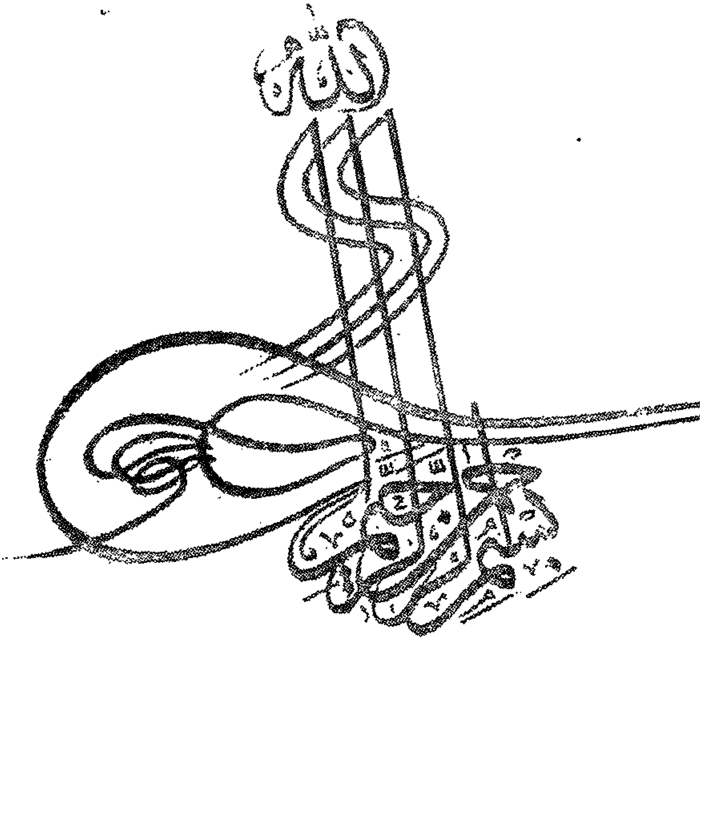

کۆلگه،

دیوار،

پنجره‌لر

علی کریمی

غزل‌لر و رۆباعی‌لر

کریمی، علی
کؤلگه، دیوار، پنجره‌لر / علی کریمی.- قم: چاف، ۱۳۸۲
۱۱۲ ص.
ISBN: 964 - 8125 - 04 - x
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
۱. شعر ترکی - ایران - قرن ۱۴.
الف. عنوان.
PL ۳۱۴ / ک۴۵ ک۹
۸۹۴ / ۳۶۱۱

چاف اینتیشاراتی
قم / اِرَم خیاوانی / قدس پاساژی / سؤنونجو طبقه / پلاک ۱۶۹
تلفن: ۷۷۴۷۳۹۶

کیتابین آدی .... کؤلگه، دیوار، پنجره‌لر
یازان..................................... علی کریمی
نشرائدن .... چاف اینتیشاراتی
چاپخانا..................................... امیران
چاپ نؤوبه‌سی............................ بیرینجی، ۱۳۸۲
چاپ سایی................................ ۱۰۰۰ جیلد
تایپ ائدن................................ کاوو
قیمت.. R50000

پخش یئری: زنجان، ایمام خیاوانی، «قدس» سینماسی نین روبروسو، «رهبری» کوچه‌سی، «فرهنگ کیتابکده‌سی» تلفن: ۲۴۱۳۲ / ۲۴۵۱۶

«بوتون حقوق، یازان اوچون محفوظ دور»

تقدیم:

۱. دفتر بوتونلوکله، ۱۳۵۵- دن بری،

آتیمین، قانیمین وسومویومون آتا- آناسی اولان آتا- آناما.

۲ . غزللر بوتونلوکله، حضرت- ی مولانا «مولوی»یه.

۳ . روباعیلر بوتونلوکله «عومه‌ر خیّام»ـا.

تشککورلر:

۱. دوکتور «زهتابی»نین «سن اوسان، من‌ده بویام» شعریندن، منی اوزگه‌لیکدن، اوزلویومه ساری دوندەردییینه گوره.

۲ . «محمّد رضا کریمی»دن چکدییی زحمتلره گوره.

۳ . «مصطفی رزّاقی»دان، بو دفترین شعرلری‌نین سون تصحیحینده یاردیملارینا گوره.

هله بوکیتابی اوْخویون

آللّه قوْیسا،

بلکه گله جکده بوشاعیرد ن،آلتداکی کیتابلاری دا اوْخودوز:

۱ـ «حکیمه» خانئمئن شئعرلری(کوْچوْرمه).

۲ـ اهل — ی بئیتین پارچالانمئش غزل‌لری (عاشورایی غزل‌لر).

و ...

بلکه‌ده !..

کیتابئن ایچینده‌کیلر:

صحیفه

غزل‌لر ۹

رۆباعی‌لر ۸۱

ایضاحلار ۹۵

سؤزلۆک ۹۷

غزلړ

غزل۱ *

بو گله‌ن کیمدی‌کی باشدان- باشا رئیحان گئیینیب؟!
گؤر نئجه توزقوپاریئبدئر، مه‌یه طوفان گئیینیب؟!
دؤیدوروبدور روحونون هئیکلینه ماهنئیلاری
هانسی ائللدندی گؤره‌ن، بیر بئله دیوان گئیینیب؟
آزجا یولدان چکیلین بیر گؤروم... ها! آشنا دئییل؟!
گلیشیندن دئیه‌سن تانرئدی، اینسان گئیینیب!
اؤزودور، من تانئیرام، تانرئدی‌دا! آمما حائیف
سور- سوموکدن، دری‌ده‌ن آینه زیندان گئیینیب
دوزدور، آلآن بئله پالتاردا کیچیکدیر بو بؤیوک
سانما اسکیکدی-یه هئی!... بیر کیتاب عیرفان گئیینیب
ترباسئب گؤزلرینی، اللرینی چن بوروبوب
ائیله بیل نئچچه مین ایلدیر، آجی هیجران گئیینیب

□□□

گؤره‌ن آخشام چاغی کیم چئرپئب آیاق قابلارئنی
گۆنشین قئچلاری، باشماق یئرینه قان گئیینیب
هاله تک دؤوروۆن آلئب قیرمئزی پالتار سوْنالار
لاپ اوزاقدان دئیه‌سن لاله‌دی وولکان گئیینیب
کؤنلۆم ایستیر بونو «سالجان»۱ چاغئرام بئیله‌کی بو
قات باقات، سوره به سوره، ساری قورآن گئیینیب

۸۰/۴/۲۱

* – بو غزل تقدیم اوْلوبدور«حسین منزوی»یه، غزلی داها آرتئق بیه‌نیب آلقئشلادئغئنا گؤره.

غزل ۲

سلام!

یوْرولمایاسئیز!

خوْش کئچیردا، ایّامئینـئیز؟!

یاواش- یاواش توْکه‌نیر سانکی، سَملی آخشامئینـئیز

بودارلاثیب کئچینیز بوینوزویلا کوْهنه کوْسا۲

چیچک‌لَنیر، دئیه‌ن اینشاللا، شانلی بایرامئینـئیز

سیزینله‌یه‌م!...

پَکَریز ؟!...

ایمسینَنده خفیه، یئنه-

قوْوورما سبزی ایبی وئرمه‌ییب‌کی، باش جامئینـئیز؟!

□□□

- ایمسینمک: ایمسی دائینجا اوْلماق، ایمسی آختارماق.

قارانلیق «ایکسه*» بۆرۆنموش دومانلی کلمه‌لر، آی!...
دا سیملریم قاریشیرها! نه‌دیر بس آنلامینیز؟
سن اؤلمه‌یه‌ن، سیزه‌ده اۆز وئره‌نده سیرتیلیریز
سؤیوندونوز؟! یاووروم!... لایلاَ... ها!... هامینیز
شۏرون چیخارتمیشییز دای درین بۆرۆنمک ایله
هاچاندی گؤر روحوما تلقین اۏلمور ایلهامینیز!
بیر آز دؤزۆن! بولاری من یۏلا سالیم قاییدیم

□□□

... قۏپوز چولار گئدیریز!؟ بۏرجا قالسین انعامینیز!
گئدیرسینیز دالینیزجا دوعا سپیرکپه‌نک
دئیه‌نکی آرزولاییر تئز یئته‌سیزه، کامینیز

۸۰/۶/۱۶

*– x (ایکس) ریاضی‌دا، مجهول علامتی‌دیر.

غزل ۳

من آلوْو پارچاسئیام ها! یانارئیز، دالدا دورون
قوْرجاناقلانمادایام، اوْدلانارئیز، دالدا دورون
سیز باشاچاتماداسئیز، من تزه اوْن سوْز قوْشورام
منه ده‌یسه‌ز، تزه‌دن باشلانارئیز، دالدا دورون
قارا قانچئیل شَهَرین اوْسته، بولودلار بوْغوشور
دوْلو دوْغماقدادئیلار، ایسلانارئیز، دالدا دورون
ایندی گوْی کوْشکوْره‌جک، ایلدیرئیمئین قامچئیسئینی
قاپئیلارسئیز، چکیلین! تاپدانارئیز، دالدا دورون!
دوْلدوروبلار حاجئیلار، هئیبه‌لرین نیفرتیله
یوْیوْروْرلر، قوْشونوم داشلانارئیز، دالدا دورون
ایندی پئیغمبر ائدیرلر، سیزه آلتون بوزوْوو
ایستیر آیه بوْیوْره، آلدانارئیز، دالدا دورون

□□□

بوْغها بوْغدور یئنه ساللاق خانادا، کاریاجالار-
اعتیراض ائیله‌مه‌یین! قاپسانارئیز، دالدا دورون
سیزده گئتسه‌ز، گوْنشین پئیغامئینی کیم گتیره‌ر؟
گئتمه‌یین! دارتئلینه باغلانارئیز، دالدا دورون

۷۹/۱۱/۱۴

سودان گله‌ن سۆرمه‌لی قیز
چۆخ اینجیدیر کوزه، سنی
خالق ماهنیسی

غزل۴*

باسیرقائیردی هینینده تۆفنگی، کؤلگه‌سی، قلبی
اوچوقلائیردی و گاهدان جهَنگی، کؤلگه‌سی، قلبی
تۆفنگینین ماشاسیلا بارماغی بوینوزلاشیبان
فیشئین- فیشئینلا آچیلدی فیشنگی، کؤلگه‌سی، قلبی
جالاندی کؤینه‌یینین سوْل جیبیندن «آل بوْیاق» اینجی
ساچیلدی هیسلی داما قان چلنگی، کؤلگه‌سی، قلبی
دؤشه‌ندی میز کوْره‌یینده، کریستال آلچاق بوْی حوْضا
دَییندی بیر- بیره قیرمیز نهنگی، کؤلگه‌سی، قلبی

□□□

جیرئلدادی قاپی، سودان گله‌ن سۆرمه‌لی اینجیمیش...
گیره‌ن کیمی ائوه، سیندی سهنگی، کؤلگه‌سی، قلبی
دوْلون آی ایککی قات اوْلدو، یوْخلاییب بۆزۆشن نعشی
سؤنۆبدۆ گؤردۆ غۆرورلو پلنگی، کؤلگه‌سی، قلبی ۸۱/۴/۱۴

---

*- ایران گۆنده‌لیک‌لری ۷۹/۱۱/۲۶ دا یازدیلار: زنگاندا م.خ. آدیندا بیر عسگر اوْغلان نئچه دفه ائلچی‌لیک‌دن جاواب آلمادیقدان سوْنرا، ایسته‌دیيی قیزی و اوْنون آناسینی اوْلدۆرۆب، آردینجا اؤزۆنۆده گۆلله‌ده‌دی.

غزل ۵

دینسیزله‌ییره‌م، بیر تزه دین وار خیالئیمدا
آلله بوْیوجا سوره سیْغئیب، دار خیالئیمدا
آی! تانری! سؤکوّب سئوگیمی قارشئیندا جالاتدئیم
اؤز وارلئیغئینی ایندی گل آختار خیالئیمدا
بیر سؤز بو دومانلئیقدا اوزاقلاردان ایشئیلدئیر
اندیشه‌لریم تک، سنه اوْخشار خیالئیمدا
سنسنسه، دورویسان نییه؟! دوْندوم، بـَ دی گل دا!
گل، قوْی نفسه‌ن هوْوخورولا، قار خیالئیمدا
وآلله آهئمئین های هویوها هوها ها«یاهو»
بیر آن دا گئجیکسه‌ن چکه‌جک جار خیالئیمدا
بیر لَندی یاتـئیش تلقین ائدیبلر بیزه بوردا
هئچ‌زاد باشئینا گئتمیر، اؤلوب کار، خیالئیم دا

□□□

یئللر تاماهئ! بارلئیلئیغئیم جوّرموّنه بئیله-
لاخلاتما مَنی، اینجیمه‌سین یار خیالئیمدا

۷۹/۱۰/۱۶

نفسه‌ن : نفسینه.

لندی : ننی، بئشیک.

غزل ۶

... دئدی:« آغرئم گئجه‌دن یئرده قالان ایزدی بیله‌م!
کی، کوّله‌ک کؤلگه‌سی‌تک، موّرگوّلوّ توْرپاقدا ویل– ه‌م
اویخوسوز فئشقالارئن کیشنه‌یی چؤکموّش جانئما
داها اوّلکی دنیز خلسه‌لی توْختاق دئییلم
قابئغئم یاز بوْیالی‌دئرسادا، کوّلدوّر بئیینیم
ایچی یانمئش، خَتَی اوْلماز آغئز آینینده «سیل» – ه‌م
تاتئنانمام، کی دؤشوّمدن تالائیب یازقئلارئم
الی قوْینوندا، آل عوّممانلاری یاغمئش سیجیلم۳

– خَتَی اوْلماق: قابئغئندان چئخماق.
– سیل: جویزین (گیرده‌کانئن) یاشئل قابئغی.

سوچلو بویروقلارا قاتلانمادیغیم جوٚرمه گؤره
«سیکوْراکْس»اوْوسونونون بندینه دوٚشموٚش «آریل»ه‌م۴
دویدوغوم عشقی‌ناسئیل پایلاییم ائحساسلارئزا ؟!
کی دارئسقال یوو‌ادا کوٚنده‌لی، قانداللی دیلم
نه اوٚچوٚن‌بوْش یئره مندن موت اومورسوز، کی بوٚتوٚن-
ایللرین زئغلی اوغورسوزلوغونا بوْیلوایلم
سئخمایئن سوٚتلوٚجه‌لر امجه‌یینی هئیکلیمه
وارلیٔغئن قلبینه قوْنموش، قوْپارئلماز زیبیلم

□□□

جبرییل دادلی لله- م! بوٚک منی نور قوْنداغئنا
گلمیشم کوٚرپه‌لشیب آلله اوٚنوٚنده ازیلم
گمی گوٚزلوٚم! یئنه چاپدیٔر اولو شیمشکلرینی
یئنه یای کوٚکسوٚمه آیسال چاخئشئن، ماوی گیله‌م!

۸۱/۱/۱۱

- سوٚتلوٚجه بیر اوْت دور. سوٚتوٚنوٚ زیبیلین اوٚستوٚنه دامئزدیریب اوْنو بئیندن آپارارلار.
- آیسال: آیا آیید اوْلان، آی ایشئقلی و شکیللی، مهتابلی.

غزل ۷

قاپیزا سئوگی گتیردیم بیر اته‌ک، من کیم ایدیم؟
سن اؤزؤن آلماغا گلدین، دیء گؤره‌ک! من کیم ایدیم؟
چرچی؟!
یوخ!
سئوگیمی من ساتمادئیم، ایتحاف ائله‌دیم
هه!... یادئیندا- گؤزؤ ایشراقه بزه‌ک!- من کیم ایدیم؟
گؤنش آچمئشدی اوگون تئللرینین بایراغئنئ
دؤشه ییردیم ایشئق آلنئندا چیچک، من کیم ایدیم؟
چیله‌نیردیم، تزه یئتکین قئزئن ائحساس گولونه
قوندورورودوم گاه اؤپوشدن کپه‌نک، من کیم ایدیم؟
چئخابیلمیردی کوله‌کلرده منیم قارشئما، آی-
سئودالار داخماسی، توفانلی اوره‌ک! من کیم ایدیم؟
سن یئتیردین منی گئرچکلییه، وارلئق غزلی
سندن اؤنجه نه‌ایدیم، شانلی دیله‌ک! من کیم ایدیم؟

□□□

یاشادیٔم سنده بیر آز، دای بوٛغولوردوم؛ باجالار–
یوٛل آچیٔب قاچ دئدیلر؛ اینجه توٚتک من کیم ایدیم؟
ایلدیٔریٔم تک باغیٔریٔلتیٔم یئری دیکسیندیریبن
اوچوخوب سپدی جهنگی گوٚبه‌لک؛ من کیم ایدیم؟

□□□

قرنیلر قیٔشقیٔریٔغیٔیدیٔم، ولی دوٚوره‌مده‌کی‌لرا
بیلمه‌دیز، بیلمه‌دیز آه... ایندییه‌ده‌ک، من کیم ایدیم
ایندی‌ده بیلمه‌ییریز، بیلمه‌ییریز؛ آمما قالئین!
سیزه تاریخ گله‌جکده دئیه‌جک من کیم ایدیم

۷۹/۱۱/۲۹

غزل ۸

کَویر قوْینوندا شبنم یازمئشام من
کؤزه‌رمیش زخمه ملهم یازمئشام من
کده‌رسیز گوْن تاپئلماز تقویمیمده
کی عؤمروْمجه محرّم یازمئشام من
منیمچوْن هانسی بایرامدان دئییرسیز؟
بوْتوْن ساعتلری غم یازمئشام من
وارئن، توْخ قورد آپارمئش بیر چوْبان تک
توْته‌ک باغرئندا ماتم یازمئشام من
اسه‌ن دارزیروه‌سینده، یار دوْنوندان-
وطن مرزینده پرچم یازمئشام من
بو ایشراقلاردا بیر قورتوم ایشئق یوْخ
یالان‌دئر هاردا «زمزم» یازمئشام من

□□□

گؤزوٚن قیٔزلیٔقدا عشقه بوْیلو چیٔخدی
گؤزوٚن بیر باشقا مریم یازمیٔشام من

□□□

یالاقلانما ، اوزاق‌دورا شوْوکراندیٔر-
منیم یازدیٔقلاریٔم؛ سَم یازمیٔشام من
آلؤو قالخیٔر بودانمیٔش دفتریمدن
مفاتیحوٚل جهننم یازمیٔشام من

۷۹/۱۲/۱۹

- یالاقلانماق: قاریٔن قولولوقدان، قاب- قاجاغا گیرمک.

غزل٩

ايزينيز دۆلاندى ياشيل چمنه
نازلا پيلله‌لرى اؤتۆب گله‌نه
ياخاتيز، كپه‌نک تۆزو گؤتۆرۆب
آرزومون زميسى بولاتيب چنه
ايذن ائتسه‌ز كيپرييم تۆزونو تؤكسۆن
قۆرخورام ياخازدان كؤنلۆزه آنه
مؤنّث پارامسيز*، بيله‌ز- بيلمه‌يه‌ز
پاخيرسيز ديله‌ک تک، ياغيرسيزمنه
دۆغرودان!... يادئزدا ايلكين يوخوما-
گلميشديز آياغيز شعره بله‌نه!؟
تانرئسئز گؤيۆمۆن دۆنونا گيريب
ذيكريمى جالادئز كؤزلۆ گونه
ايستيره‌م ينانام زئيتونلوغوزو
رنگيزى گؤنده‌رم سۆتۆل وطنه

* - باخ ايضاحلاردا نؤمره ١٢ .

بیلیرسیز؟! ایستیره‌م ای‌ئ ئ... ناسئیل دئییم؟!
ایستیره‌م غزلیم سیزله بزه‌نه
باخئین! من گؤزۆزله قوْنوشام گره‌ک
یوْخسا سوْنسوزلوغوم باتار کفَنه

□□□

خانئیم، باغیشلارئزا! سیز ائشیتمه‌لی-
سؤزۆمجه، واختـئزی وئره‌ریز منه؟!

۸۰/۱۰/۱۱

غزل ۱۰

گؤن به گؤن برکیشیره‌م، آز قالئرام دای دن اولام
نَفَسیندن جان امه‌رکن تؤره‌ییب خرمن اولام
چوْخدا تک بیر تیکانام ائنلی شوْرانلئقدا، ولی
دوْداغئن سوْرماغئلان سعی ائدیره‌م گؤلشن اولام
بوردا هر ذرّه دؤشوْندن سنین عطرین جالانئر
«دین»ده حؤکم ائتسه، چتین بونلارئلان دوْشمن اولام
کؤفر اولا... ایمان اولا... بیر توْزودا «سن» گؤرؤره‌م
نه‌بیلیم؟!... آز قالئرام گاهدان اؤزؤم‌ده «سن» اولام
نه دئدیم؟! «من» «سن» اولام! بورداکی «سن» یوْخدو، یئنه-
اوْلسادا بیلمه‌ییره‌م، شاید ائله «سن»، «من» اولام

□□□

توْرپاغئن جاذیبه‌سیله من اؤزؤم دارتئنئرام
ایسته‌مه سن‌ده، قالئب بوردا قارانلئق چن اولام
گئدیره‌ن؟ بس منی‌ده تیک یاشئل آددئملارئنا
سؤرؤدؤلسَم‌ده، یئنه ایسته‌ییرم سنلن اولام

۸۰/۲/۷

چوْخدا: هر چند، اگرچی.

غزل ۱۱

سۆرمه‌لی ثانییه، سۇرغوجلو سۆکوتدان دائیشئیر
زامائین امجه‌یی، بایغئین بَره‌هوتدان دائیشئیر
ملکامئیت وورموش آغاجلار قولاغئیندان کۆف اوچان-
سئیرغائین صفحه‌سی، بیر بۇیلو تابوتدان دائیشئیر
جۆی‌ناماز سئیز سَریلن سجده‌یه، سئینمئیش کۆنۆلۆن-
سۆنگۆ لَنمیش دیلی، قانقاللی قونوتدان دائیشئیر
قاپسائیلمئیش دۇغونون قلبی تۆتۆن پۆسکۆره‌رک
بارداغی کۆپسه‌میش آرتـئیملی باروتدان دائیشئیر
یۆکسه‌لیش زیروه‌سین آلدئیقدا یالئین شمعین ایزی
سانجئیلانمئیش یئلین آغزئیندا، هوبوطدان دائیشئیر٥

□□□

– جۆی ناماز: جانماز، سجاده.
– هوبوط: ائنمک، دۆشمک، نازیل اۇلماق.

بارئیشئیق بارماغی اتلن آتوْمو سالدئرئیبان
نفسینین سوْن یثرییینده قاراتوتدان دائیشئیر
اینله‌ییر کۋلگه بوجاقلاردا قیسئیر قالمئیش اوْووج
دانلاغئین یاغمورو آلتئیندا بولوتدان دائیشئیر!

□□□

جولو تک کوْشکوْروْلن قنّاصالی کۋلگه‌لرین-
بَره‌لن دیشلری پیس- پیس، ملکوتدان دائیشئیر
٨٠/٨/۴

- قنّاصا: بیر نۆو دۆربوْنلوْ توْفک.

نۆمایش (ایتّیفاق دۆشۆب)

اؤیون یئری: زنگان، اینقیلاب دؤردیوْلو

آکتوْرلار: اوشاق، آنا، خییاوان، پییاده‌روْ.

اوشاق آنائین الینی بوراخیب، توْکائین ویترینینه گؤز تیکیر. یوْلونا داوام ائدن آنا نئچه آددیم‌دان سوْنرا آردینا دوْنوب اوشاغی سسله‌ییر. و اوشاغین ساللانا- ساللانا یئریدیی‌نی گؤره‌نده، سس آتیر: «دی بوْدوا!..»(اؤز دیلیمیزده یعنی«دی‌قاچ») اوشاق جاوابدا دئییر:«بوْدورام دا !»...

غزل ۱۲*

– «بوْدورام دا»!

دئدی کؤرپه.

خییاوان سانکی قـئدئقلاندی، چکیب قاققاناغ، آغ چیینینی اوْیناتدی،

سوْرا...

قالدیرئم، دای دئمه، گۆلمکدن اوغونموشدو

قئشئین آغ دوْنو آلتـئندا

اؤزۆندن گئدیبن یاتدی، سوْرا...

رادیوْ تعمیر خاناسئندا

دؤشۆ بلغملی، گؤده‌ک دالغا

ساعات اوْن سکیزین اخبارئنی باشلامائش

«بوراسی توتدوغونوز یئر، بورا ایران دئییل آنجاق»

دئجه‌یین

لیل پارازیتلرله سسی باتدی،

سوْرا...

اوْدبوٚروٚنموٚش دوْداغی چیینینه
مورتاض بنک آیله‌شن
اؤیره‌نجی قـئز
اؤز وورغونونون
«هئی! منیم عشقیم!»

سسین آلدئقدا
شهادت و آرا بارماغئنی
کوْلـت ائدیبن
توشلایاراق اوْغلانی
عشق آتدی،
سوْرا...

دؤشلریندن آسئلئب
دؤل یاتاغئندانسا، ایچی گوٚلله‌نن
ساچلارئندان قطارا باغلائیلان ائو–
چکدییی آغرئلارئن
اوٚستوٚنه داش قوْیماق اوٚچوٚن
گؤرمه‌دییی ویسکی‌نی‌ده
وارلیغئنا قاتدی،
سوْرا...

یاس توتان بوْتکادا
کارت پوْستالئین آلنـئیندا
شهید اولدوزون آغزئنداان آخان بوغلو قانئین لاختالاری
ویترینین توْزلو، شوْشه گؤزلرینه زیلله‌نیلن
کؤرپه‌نی دیکسیندیریبن، باغرئنی چاتلاتدی،
سوْرا...

کؤرپه‌نین
«وای!
یاشاییش‌کی قان ایمیش
توْققوشوموش
اؤز اؤزوْموْزله، اوْز– اوْزه دورما ایمیش»
قئشقئرئغی،

«بوْدورامدا»نی
دوراق بوْیره‌ک،
اوْراق دؤنگه خییاوانلا
داشئق قالدئرئما
بیرده خاطئرلاتدی،
سوْرا...

– قالدئرئم: پییاده‌روْ

خییاوان،

یئل آتـئینا

یئل آتـئیسا،

کوٚر- کوٚچه‌یه سؤیله‌ییبن مسخره ایلن گوٚلوٚشوٚب

هئئئی...

بئله‌جه-

«بوْدورامدا»

دیلی غارت اوْلونان اؤلکه‌ده

بیر گوٚلمه‌جه‌یه دؤندوٚ

«ده‌ده‌م قوْرقود»- و آغلاتدی سوْرا.

۸۱/۳/۲

۸۱/۵/۱۱

- یئل آتیٔ: دوچرخه.

*- من بو غزلده ایشله‌تدییم ردیف تکنیکی‌نی رحمت‌لیک«بیژن نجدی»نین حکایه‌لرینین بیریندن ایلهاملانمیشام، بو موٚلاحظه‌نی‌ده خاطیرلامالییام کی همین ردیف تکنیکی مندن اؤنجه فارس غزلینده «محمد سعید میرزایی» توسّطی ایله تجربه اوْلونموش، کی الینیزده‌کی کیتاب چاپا حاضیرلانان گوٚنلرده اوْنون کیتابی الیمه چاتدی. دئمه‌لی عینی تکنیک ایکی شاعیره بیر بیریندن خبر سیز اولاراق ایلهام اوْلموشدور.

Windows...

غزل ۱۳

دؤشه‌نیب هنده‌وَره سؤفره، ناهار، پنجره‌لر
گؤزله‌ییرلر یوْلومو ایشتاها، یار، پنجره‌لر
آیاق آچمیش کوْچه آددیملاییر اوْز یوْلچولارین
آردیجا یئرده قالیر کؤلگه، دیوار، پنجره‌لر
دیک دابان باشماغین آسقیرتیلاری، شاختا، کوْله‌ک
آرالیق آروادیئین فیشقاسی، قار، پنجره‌لر
سوْنرا، امنییّه‌لرین ماشینی: گلد یـ ـیـ ـیم گلدیـ ـیـ ـیم...
ساتقین آرواد توتولور؛ ایندی دوْلار پنجره‌لر
فاحیشه سیزلاییر: «آه!... کؤرپه‌لر آج قالدی یئنه»
هؤنکوْروْر دؤشلوْیوْنوْن آلتدا، قابار پنجره‌لر
ماشینـین گیجگاهینا تپدیریلیر های کوی ایله
کوْشکوْروْرلر بیزه گئن سسلری، دار پنجره‌لر

□□□

هاردایام؟!

هه! کیم ایدی؟!

سسله‌نیلیردیم دئیه‌سن!؟

«دۆندو، گل! »

منله‌ایدی؛ یۆخ مه‌یه! کار پنجره‌لر؟!

نئجه‌کی! دۆندو نه‌دی؟ قیشدی مه‌یه؟ قیشدئیسادا-

بس ناسئل پؤهره‌له‌نیب بیزده باهار، پنجره‌لر

□□□

اۆچ دابئلیو*... تاتاتاق تاق، تاق تاتاتاق تاق تاپ... ـدئیم

ایندیجه «تاتلئ سسـ »ـی ده چاغئرار پنجره‌لر

«بِن حایات یومروغینیء سوستوم»...

آما شارکی‌دی‌ها!

چۆخ گؤزه‌لدیر، ساغ اۆلون «بیلگی سایار»! پنجره‌لر!

۸۱/۱/۳

---

*- دابئلیو... WWW

منده مجنوندان فزون عاشیقلیق استعدادی وار
عاشق-ی صادیق منم، مجنونون آنجاق آدی وار
«فضولی»

سن دۆننلر باغچاسیندا اکدییم بیر آرزوسان
گئج بئجردیم دۆشمه‌دی کۆلگه‌ن گؤرۆش ائیوانینا
«سحر خانیم»

غزل ۱۴

سن سرینلیک‌لرده‌کی اینجیکلرین رؤیاسیسان
یامسیلانمیش لال‌لارین قیشقیرتیلی اینشاسیسان
سوْورولورسان چنلیه، ایتکین دۆشۆر سؤزجۆک‌لرین
هانسی سوسقون سؤزلۆیۆن دوْغرولمامیش فیتواسیسان؟
پایلاتیرکن دیللره، آددیملارین دانقیلدایر
بوْشلادیلمیش ذئهنیمین، بیردن قوْپان غوْوغاسیسان
کیپریییندن داملاییر حئیرانلیغین هؤنکۆرتۆسۆ
آغری چکمیش دفترین دیرچلمه‌میش ایمضاسیسان

سیلکینیرسن دویغوما، نبضین دۆشۆر یوْخلوقلوغا
خلوه‌تیمدن قوْرخوشان بایراقلارئن معناسئسان
خیرتده‌ییندن یۆکسه‌لیر سئنمئشلارئن شاققئلتی‌سی
قاپساتئلمئش سسلرین سارسئلمایان عنقاسئسان
دؤی! تپیک دؤی سینه‌مه! یوْرغونلوغون چئخسئن بیر آز
اوْینا- اوْینا! اوْینا دارۆررقصیمین لئیلاسئسان
قوْرجاناقلئق ساحیلی شبنملییه سسلیرسنی
گئتمه- گئتمه! وارلئغئن ره‌یلنمه‌یه‌ن دریاسئسان

۸۰/۱۰/۸

- دارۆررقص: دارالرقص، رقص ائوی.

غزل ۱۵*

... نه دئییردیم سیزه، بیر لحظه یادئمدان چیٔخدی؟!
هه ا... یومون گوٗزلریزی نئیزه‌یه قورآن چیٔخدی
تزه اییمان گتیریردیز، اینامئز قارشیٔندا-
تانریٔ شکلینده عاواملیٔق دئوی، قالخان چیٔخدی

□□□

اوٗیوٚیَرکن یئر، اوٛنون حلقینه بارماق چالدیٔم
من قوسولدوم، دئدیلر: «ئیقفادان اینسان چیٔخدی»
یازدیٔلار: «یارسالار اینسانلاریٔ آلله بیته‌جک»
هرکیمی شاققالادیٔم، شانسیٔما شئیطان چیٔخدی!
میرریخ اولدوزلولارا تاپشیریٔلان گوٚندن، گوٗی
هر گوٚن، آلتون دوٛغوداں، گوٚن یئرینه قان چیٔخدی

□□□

---

*- بو غزلین اوٚلینجی ایکی بئیتینده «صفّین» موٚحاریبه‌سینده‌ن ایلهاملانمیٔشام.

دستاماز آلدئم آذان سمفئونوسویلان آخشام
قارالئق کؤچدۆ جائیمدان، یئنی بیردان چئخدی
نامازئلدئم اۇزۆمه ساریٔ؛ سلاملاندئقدا-
سۆیونوب تاپماجالار قئزلاریٔ، عیرفان چئخدی

□□□

قۆپموشام هیرسلی هه‌ره‌ز تک گدیین قۆینوندان
سؤکمۆشم قارشئما هریانداکی زیندان چئخدی
گلمیریز؟!
من گئدیره‌م، خرره چائئن چیینینده
گئدیره‌م؟!
یۆخ، آپارئرلار،
هارا؟
هریان چئخدی.

۷۹/۱۰/۹

– هه‌ره‌ز: قارا اوچغونو، چئغ.

غزل ۱۶

آزجا قیرپیلما گوْزوْا زیروه‌نه یارپاق چکیره‌م
فتح ائدیلمیش باخیْشیْن چیینینه بایراق چکیره‌م
کوْرپه بیر کوْلگه، سوْیوْدلر یوخوسوندان قاییْدیب
چیْپچالانمیْش بدنین ییْغماغا، قوْنداق چکیره‌م
جذبه یوردون دوْلانیْر، گیزلیجه بیر جوْت، لوْت آیاق
سارماشیْق دادلی بوْیاقلان، اوْنا باشماق چکیره‌م
گوْزگوْلنمیش گوْنشین آرخاسینا یوْللانیْلان
قوْوالانمیْش، آسیلی روحلارا توْرپاق چکیره‌م
ده‌ییشیک سالماماغا عشقیله، لیل ایشتیپاغی
آن گوْتوْرمه‌ز، یوواسیز سئوگی‌یه قوْلباق چکیره‌م
عشق اوْدوندا اریدیلمیشلریمین دامجیْلاریْن
دوْزموْشم آهلاریْما، صوْبحه بوْیونباق چکیره‌م
جوْر به جوْر پالتاریْلان باسدیْریْلان، وارلیْق آرا
آبریْلاندیْرماق اوْچوْن سئوگینی چیْلپاق چکیره‌م

□□□

زیل قیسالمیْشلاریْمیْن اللری چاتمیْر جامیْنا
عشقی دوْنیایه دادیْزدیْرماغا بارماق چکیره‌م

۸۱/۱/۶

غزل ۱۷

حئیرت تؤکوّلوّر دوّنیامئزئن دام- باجاسئندان
دیکسینتی داشئیر رؤیامئزئن دام- باجاسئندان
اوّستوّن سائیلئیر سؤزلریمیز، اؤزلریمیزدن
قانون سوّزوّلوّر اینشامئزئن دام- باجاسئـندان
عاشیق اوْلابیلمیر الیمیز بوردا سیلاحسئز
نیفرت جالائیر سئودامئزئن دام- باجاسئندان
«هارپاک»لارئمئز ال- بیر اوْلوب یاغماچئلارلا
ساتقئنلئق آخئیر ایمضامئزئن دام- باجاسئندان

□□□

دوستاق دنیزیک، کیپریینین دال بوجاغئندا
یوّکسلمیر اوچوش، دالغامئزئن دام- باجاسئندان
گوّلدوّر گؤزوّنوّ اِی- پولوشولسون قارالئق- ـشئق
قوْی داشسئن ایشئق، دریامئزئن دام- باجاسئندان

۸۱/۳/۲٤

- پولوشولماق: پولوش- پولوش اوْلماق، پارچالانماق.

غزل ۱۸

بوردا بیر داغ داغئدان، آغرئلئ نیسگیل دۆیۆنۆر
گۆن سوْلور، آی بۆزۆشۆر، بیتمه‌یه یئنگیل دۆیۆنۆر
«میس سۆمۆک»، «اژنا دری» قامچی هۆرۆر عشقه ساریئ
اینجه‌لیک قوْل قانادئن پۆزماغا، مفتیل دۆیۆنۆر
چئمخئرئر یئل باشئما دیددیـ ـدیلیم توتـ ـتوتولور
لال سۆیۆدلر کیمی آغزئمداکی قندیل دۆیۆنۆر
بوْشلوغومدان‌گۆیه‌ریر بیر یئنی مجهول یارائیش
اسکی تاپدئقلارئنی کوْرلاماغا دیل دۆیۆنۆر
چیی‌تومورجوقلاری بیشمیشسه‌ده، سیلکینمه‌مه‌یه–
آنلاییئش مرحله‌سیندن اۆته‌ن ازگیل دۆیۆنۆر

زیل زامانسیزلیغا دالماقدادی وارلیق دنیزی
لامکانلیقلا قوجاقلاشماغا ساحیل دؤیۆنۆر
«هارداسان» سوْرغوسو «هئچ یاندالیغیندان» دوْلودور
تیمسینیر گئتمه‌مه‌یه هریانا، محمیل دؤیۆنۆر
آی قشه‌ک! قاندیغیمیزجان دا کی، یوْخلوقدا ایمیش
گؤر دیده‌رگینلرین هاردان هارا ویل- ویل دؤیۆنۆر
بارداغیندان مئشه‌ده اومدو؛ دی دامجیلدا گؤره‌ک!
ایندی دای هرنه وار ایسلانماغا تکمیل دؤیۆنۆر
سوْن سؤزۆمدۆر، دای اۆزۆن بیل، داماسان، دامماياسان
منده بیر داغ داغیدان، آغریلیٔ نیسگیل دؤیۆنۆر

٨٠/١٠/١٤

غزل ۱۹

بوْغونتولوق
سوْکوت، سوْکوت
دالئینجا نئچچه اینفیجار
گوْروْم...
گوْروْم...
گوْروْم...
و من-
و من، سوْکوتدا لال و کار
پاییز کیمی اوْراقلائیب یاشئل دیلیم، دیلیم- دیلیم
ولی منیم دیلیمجه اعتیراض ائدیر تـئرئقالار:
- «تاراق- توروق، تاراق- توروق»
زامان دنی قوْووتلائیر
اسیم- اسیم اسیر، دیوار دؤشوْنده کؤهنه گوْن سایار
«بوروم بوْران»، دنیز بوموندا بورخودور بیر ائحساسی
دوْلانباجئندا اوْینایئر، هوَسله وحشی دالغالار
بوم اوْسته‌کی شکیل منم، من ائحساسام، کی یوْلچو تک
خطرلی بیر یوْل آغزئنا، یاخئلمئشام دامار- دامار

آزادلیغئین یوْلوندایام، ایزیم منی قاباقلاییئر
آیاقلاریئم قالئیر دالا، دالئیرقارا؛ قابار- قابار
ایزیم گئدیر...

سوْراقلاشئیر:

- «یازئین یوْلو هایاندادئیر»؟

دئییرلر:

- «اوّلینجی زیروه‌نی آشاندادئیر باهار»

گئدیر...

آغاج اکینجیسین گؤروّب، سائیر باهار ساچئیر
تیرینگه باشلاییئب قاچئیر، قاباقدا باخماییئر نه‌وار
اوْباخماییئر، منیم گؤزوّم سئچیر آغاجدا باشلاری
فَلَج دیلیم قاناد چالئیر:

- «گؤگؤگ ـگؤزه تله، داددا دار»!!...

۷۹/۱۲/۲۶

بۆتۆن اینسان الیله «شهید»لنه‌ن اینسانلارا

غزل ۲۰

عشقین دامارئین بورروق گؤره‌نده...
سئودا یوٚلونو یوموق گؤره‌نده...
یاز رنگی گؤزۆن درینلیینده
اؤز گؤزلریمی دوٚنوق گؤره‌نده...
آلتون گوٚنش ایله قوٚنشوسام دا
افلاکی قارانقولوق گؤره‌نده...
سام- ساده قوٚپوزلارئین، قزیلدن
بوٚینوندا بوٚیوندوروق گؤره‌نده...
سللّم بوٚیوجا آزادلئغئملا
شهرین فضاسئین بوٚغوق گؤره‌نده...
مئحرابه دوٚشوبسه‌ده کؤنوٚللر
نفسین نَفَسین دویوق گؤره‌نده...

کؤریؤللارئیلان چکیشله‌شنلر
بارماقلارئینی یؤلوق گؤره‌نده...
شاعیر دؤداغی دؤیؤمله‌نرکن
اندیشه دیلین توتوق گؤره‌نده...
نئکبت شئهی دالغا تک اوچاندا
نئعمت چایئینی سوجوق گؤره‌نده...
گؤز، گؤللرینه قان اوتدوراندا
باغبان باشئینی سؤیوق گؤره‌نده...
اطرافه یؤلوخما قؤرخوسوندان
سؤز کؤوشه‌نینی قؤروق گؤره‌نده...
یئل تک کئچه‌رک محلله‌نیزدن
بؤلگه‌زده تاراق- توروق گؤره‌نده!...-
سن گؤلله‌نیرسن ائحساسئیمدا
دونیا نیظامئین پؤزوق گؤره‌نده.

۸۰/۱/۱۷

غزل ۲۱

قایناشیرلار یوْلوم آغزیندا قودورموش «چالا»لار
من اوْلوْم باخ! چالیشیرلار منی‌منده‌ن آلالار

□□□

دویغوسوز، وحشی باتونلار قیجاییب دیشلرینی
یوْیوْروْرلر، دوْشوْنن بوغدالیغا قان سالالار۷

□□□

ایمره‌نیر بیر- بیرینه چوْرلو مومایلا دره‌لر
آینینه بیر- بیرینین آزجا قالئردای دالالار
اؤزوْ دعوت ائله‌ییب دالدالانام کؤلگه‌نیزه
یوْل آچئین، یار سینه‌سیندن قابارئلمئش «قالا»لارا!

□□□

توْتوْن الچیمله‌نیلیر، شهرین اسه‌ن اللرینه
بوْغولور حلقه‌لریندە، سوْد امه‌ر لال «لالا»لار
گؤروْره‌م نئکبت آرا، کؤلگه‌سی ایتمیشلریمی
تؤکوْلوْبلر بو گوْنشسیزلییه قارقئش چالالار
حائیف اوْلسون، یومورو‌قلار دوْلودور توْستوْ ایله
یوْخسا بیر آندا گره‌ک ظوْلمتی دیلده‌ن سالالار
دائیشئق‌سئز قایئدئرلار یئنه اؤز هینلرینه
قایئدئرلار، کچه‌جک تک یئنه اؤلگوْن قالالار

□□□

بوْیلودور ایندی زامان «ائدز»یله «افیون» دؤلوْنه
یائیرام گوْنلریزه، آی گله‌جکسیز بالالارا!

۸۰/۳/۱۱

- الچیم: الده باش بارماقلا ایشارت بارماغئندا اینگلیسی سککیز علامتی(8) شکلینده سارئنان دوْیچه.

غزل ۲۲

شعریم، آی ماهئیلارا دایه ! سلام
ائحساسئیمدان دوْغولان آیه! سلام
شاختادان لاختالانان کلمه‌لره
سوْلغون آغزئیمدا «الیفبا» یه سلام
کؤنلوْم اوْوجوندا بیکیر سؤزلریمه
دفتره گلمه‌میش اینشایه سلام
تاپدالانمئش کیتابا دالدالانئیب
اؤزوْنه قیورئیلان ایمضایه سلام

□□□

ایکی ایستکده‌کی زوْققولتولارا
شن باخئیشلاردا تمنّایه سلام
سئل، یاخان کؤوشه‌نه گؤیچکلیینی
داغ– داشئین وارلئیغی سارایه سلام

□□□

یقینیم قارشیسینا شؤبهه ساچان
ایناميم ریشه‌سی، «آیا» یه سلام
خوش سائیش، خوش دئییشی، داورانیشی-
باغیران؛ شانلی «آویستا» یه سلام

□□□

غملی شئهلردن اوزاقدان اوزاغا
دامجیلار قونداغی دریایه سلام

□□□

دالدئیران، یوخلولوغو وارلیغا!
سئوگی، آی سئومه‌لی سرمایه! سلام!

۷۹/۱۲/۵

غزل ۲۳

... من شاهیدام دا! گوزگونو کیم ساتدی؛ بلکه‌ده...
یانلیش نیشانلا گزمه‌نی آلداتدی، بلکه‌ده...
الله بیلیرها؛ آمما بئله رنگی قاچماییب؟!
اصلن اوزوده چوخ بئله ای‌ئ‌ئ... زاتدی... بلکه‌ده...
آنجاق، بئش- اون بولود، بو بولودلاردان اونجه‌ده
آیدینلیق عکسی لئهمه‌لییه باتدی، بلکه‌ده...
آیدینلیغین گوزه‌للیی قالدیردی پالچیغی
یئردن قوپوب، اوزون ایشیغا قاتدی، بلکه‌ده...

□□□

های! گؤزله‌شین بولانمایاسئز! آزجا یان‌دورون!
بیر قئز، دئیه‌ن اوْتایدان اؤپوّش آتدی، بلکه‌ده...
قوْینونداکی آزئخ کیلاسوْر، آجقئجئق وئره
شئیطان، یازئق بیزه دیلین اوْیناتدی، بلکه‌ده...

□□□

چَندن چئخان چئراق، یاسا باتمئش یاشئللئغئن
زحمتله چارراهئن بئلینه چاتدی، بلکه‌ده...
آج گؤزلوّ «قاپدئ قاچدئ» «سئغوْرتا وئره‌ر»*، دئیه
یوْل، لؤهله‌دن «فولوکس»ـو آلئب یاتدی، بلکه‌ده...
قان قایتاران بوّزوّک ماشئنئن سئزلاییشلاری
هؤنکوّردوّبَن خیاوانی آغلاتدی، بلکه‌ده...

□□□

آمار وئریلدی؛ بیر کیشی، اوّچ قئز اؤلوّبدوّلر
بئیشینجی‌ده تائینمائیر؛ آرواتدی بلکه‌ده.

۷۹ /؟/؟
۸۱/۱/۱۲

---

*– بیزیم اؤلکه‌ده ماشئنلار، بیمه اوْلان کیمی قودوروب دوّشوّرلر خییاوانلارا، بیرینی‌ده ووروب اؤلدوّرسه‌لر دئییرلرکی: «بیمه وئره‌جک دا» ! !

غزل ۲۴

سالدی بارماقلارینا

سۆردۆیۆ، سۆرمه‌دیپی عؤمرۆن

ویئکون ووردو،

حاصیل اوْلدو اؤلوْم

گؤزلری، آغزی آچیق قالدی،

توتوب تیتره‌مه- قیزدیرما

ساریمتـیل هینینه دوْلدو اؤلوْم

دوْشدوْ شئیرپیلتی ایله

پارلادی قارشیندا دریدا، آتیلا، دانته، داوینچی، هئرودوْت،

قوْرقود، علی،...

سس بیر اوْلوب سؤیله‌دیلر:

- «یوردونوزدا نه‌قدر بوْلدو، اؤلوْم!

بولدو اؤلوم...»)))

چئوره‌سی ملکامئیتا دؤندۆ؛
ماسا، صندل، اوْخونجونداکی سؤزجۆکلری،
حتّا تئلئفوْن
«بورما تئل» الده
زئرئنقئیلدادی:
- «یالقئز آدا قلبین
ساحیله دؤیجه‌له‌ین پوْلدو اؤلوٚم
بیرده‌کی،
اویخولو روحلار قولاغئیندا
ناغافئل چئمخئیران
های کوی‌لو چاپاردئیر.
ائله‌جه-
کیمسه‌سیز سؤزلری، تصویرلری
گیزلینجه هایاندان- هارا
سئل- سئل داشییان یوْلدو اؤلوٚم»
آردئجا

خاطیره‌لر دفترینین

بورـ بوجاغئین سوٚمسوٚنه‌ن

اکلیل‌لی کؤنوٚللر دئدیلر:

ـ «یاشاییش اؤلکه‌سینین

سوٚل دؤشوٚنه دالدالانان

مجهول اوٚتاقدا دؤیوٚنه‌ن کوٚلدو اؤلوٚم»

سوٚنرا

گؤز قئیرپیمئیجا

دوٚنیا سوٚکوت دئهشتینه دالدی،

جان اوٚستوٚنده‌کی

اؤز تفسیرینیـ

باشلادی:

ـ «اؤ ء*... اؤل...

اؤ اؤل آههه هئئئی...

اؤ اؤلوٚم...»؛

«میم»ده

مؤهره باسئب آغزئن،

نفَسین یوٚلدو اؤلوٚم.

۸۱/۲/۲۳

---

*ـ دوٚز گؤروٚرسوٚنوٚزا چاپ یانلئیشلئیغئ دئییل، بو (ء) دوٚغرودان‌دا ائله یارئمچئیق «اؤ»دوٚر.

غزل ۲۵

گئدیره‌م، چوْخ‌دا اؤزوْمسوْز قالئیرام، حاققئمدی
دیدیره‌م، وار- یوْخومو پارچالئیرام، حاققئمدی
بواؤزوْم آزجادا قالسا «منـ»ـیمه گوْن وئرمز
قلمیمله اؤزوْموْ بالتالئیرام، حاققئمدی

□□□

گئجه «نئی‌نامه»ده کئفله‌نمیشم اوْن‌سککیز یوْل۸
کئفلیجه، قارغئلئغا جان چالئیرام، حاققئمدی

□□□

دەریسیز سۆزلریمه دیش قیجایان دوزلاغیزی-
گۆلشنیلدیرمه‌یه خاطیر یالیرام، حاققیمدی
داخمادان باش چیخاریر توتدوغوز اللر، بئله‌جه-
الیمی اللرینیزدن آلیرام، حاققیمدی
سریلیر گوزلریمه، سوْلغون اومودسوزلوقلار
بوندان آرتیق نه‌یازیٔ- م وار، جالیرام، حاققیمدی
توتموشام اوٌز فالیمی، آمما واراق بوٌمبوٌشدور
هوٌوله‌سک «ایندی»نی تئز- تئز تالیرام، حاققیمدی
دوٌلویام قامچیلارین شاققاناغیندان، جانیمی-
باغیریش بسلمه‌یه چالخالیرام، ، حاققیمدی

□□□

توٌکوٌلوٌبلر بورا بیرلیک توٌکانین٩ یارماغینا
اینجیمه، آغریداشیم! های سالیرام، حاققیمدی

□□□

اوٌزوٌموٌ دوٌغرولاماق جوٌرموٌنه، سوٌن بئیتیم تک-
قتلیمین قطناماسین ایمضالیرام، حاققیمدی

٧٩/٩/١١

بۆتۆن ایللرین «سپتامبر» آیئنین ۱۱- نه ایتحاف

غزل ۲۶

اسنه‌ییر یاخان، دان کؤپۆکله‌نیر
ایککی حبّه دیوان کؤپۆکله‌نیر
آزغئن آلمالار هوْو چکیرمنه
سس‌لریندە عۆصیان کؤپۆکله‌نیر
بوغدائیزدا کی یاشماق آلمائیب
وَریائیندا وولکان کؤپۆکله‌نیر

□□□

سنله‌یه‌م الوْوا باغداسان، یایوْخ؟!
دورقاچاق کی شئیطان کؤپۆکله‌نیر
گؤزله زۆیمه، توْرپاق صابئنلائیب
لوْمبا- لوْمبا اینسان کؤپۆکله‌نیر

□□□

نورداغئیندا بیر ماهنی آسقیرئیر
دامجی– دامجی عیرفان کؤپؤکله‌نیر
بؤش قابئقداکی یئل پینه‌کله‌ییر
چرده‌ک آینیییب، جان کؤپؤکله‌نیر
ایککی اؤرتادا، خرره اویخودان
کال دورور «قابیل»، قان کؤپؤکله‌نیر
گؤی سؤکه‌ن بینا، قویلائیر یئره
یئل اولور، بورولغان کؤپؤکله‌نیر
سؤلدورور گؤرؤش مؤوسیمین، خزان
پارچا– پارچا هیجران کؤپؤکله‌نیر
آه! بولار منیم جانداشیم‌دئیلار
یئرلرینده رئیحان کؤپؤکله‌نیر

٨٠/٦/٢٣

دیلیم اوٚچوٚن مرثیه

غزل ۲۷

فئندئق بوٚیاقلی گؤزلریمه چَن یاتان کیمی...
«سوٚنـ» ـماز بوٚیومسا، بوٚیلار ایچینده باتان کیمی...
یالقیز گؤلوٚمپه لرده تائیشسئز قالان سویا
چیرکین، چیلیس گئجه اولدوزلارئن ساتان کیمی...
دویغوم آنام دؤشوٚندن امه‌ن آلفابئتلره
دیلچک کسه‌ن یابانجیسا، قورشون قاتان کیمی...
شاعیر یدکلی دوٚم تریبون قارشئسئنداکی
آلقیش دوٚلاندئران یوٚلوق اللر یاتان کیمی...
دیل یارپاغئمدا سنله بزه‌نمیش سطیرلره
سیلگی سیلاحلی، کلمه‌جیل اللر چاتان کیمی...
آردئنجا ایلتیصاقی سَنیمدن قازاندئغئم
سؤزجوٚکلری دیبینله قوٚپاردئب آتان کیمی...
من قوٚلچاغئن ایتیره‌ن بیر اوشاق تک آغلادئم
یاتدئم؛ گلیب یوخومدا سئویلدین ماتان کیمی. ۸۱/۳/۱

۸۱/٤/۲۸

– سوٚن‌ماز: سوٚنماز، سوٚنا چاتماز، سوٚن بولماز.

– گؤلوٚمپه: گؤلمه‌چه، سو ایله دوٚلموش چالا، کیچیک گؤل.

غزل ۲۸

یوْل وئرین، قارانلئق بولودلارا نوردَریم گوْنش بارداغئنددان
داملالار منه گوْز وورورلار، شئهلی ایشراغئن یارپاغئنددان
کوْک سالئبدی دان سینه‌سینده، سئوگی‌دن کوْزه‌رمیش شیتیللر
چئرمانیشقلی جانلار اوچورلار، عشقه قارشی غم باتلاغئنددان
ره‌ی به ره‌ی تومورجوق ایشئلدئر، وحشی کوْل‌لارئن بوینوزوندا
اویخوسوز خیال کئفله‌نرکن، چئرپئنئب چئخئر قوْنداغئنددان
دینجه‌لیر باشئم سینه‌سینده، ظنّ ائدیر چیمیر سوْد گوْلوْنده
روحومون قوشو لوْت دوْداقلا، نغمه‌لر سوْرور نار باغئنددان
توْققوشور فضا مئیدائیندا، اوْددان اینجیه‌ن قوْرجاناقلار
کوْل‌ده اوْلسام ال چکمیره‌م من، یار اوجالدان اوْد بایراغئنددان

□□□

قبره بنزه‌یه‌ن چرچیوَمده، اللریم ده سنسیزله‌ییبلر
اللریمله اوْل، بلکه بیرلیک تامسئنام، گوْموْش بارماغئنددان
قوْیما دریادان آیرئلان جان، داغ با داغ دیده‌رگین دوْلانسئن
دالغالانما! آلچاق دایان قوْی، من ده آسلانئم قورشاغئنددان

۸۰/۱/ ۱۰

غزل ۲۹

نه غزل آغلایا بیلدیم، گؤزۆ یانمیش بولاغا
نه ماجال وئردی آغیر بۆرکۆ، غزل آغلاماغا
تؤکدۆلر آغزینا قاینار قیری، چئنقیل قاریشیق
نه الیم چاتدی چکه‌م نعشین اقلَن قیراغا
خییاوان سینه‌سینه چئیخدی دمیر وَردَنه‌لر
یئل، بولاقدان ساریٔ باش ساغلیٔغی گؤندردی باغا
دیلله‌نه بیلمه‌دی بیر کؤوشن آغاجدان بیری‌ده
بارماغین شکله‌ییب آلچاق دره، هوْو چکدی داغا
اسمه‌جه دۆشدۆ، آیاق- باش‌دۆشن اوْرمان جانینا
بوز گوْرا دؤندۆ، اتکدن باشا، باشدان آیاغا
شاختا پایلاندی و هر یارپاغا بیر قیش یئتیشیب
سوْنرا، بایقوش چیچه‌یی چوْکدۆ، چوْرۆک قوْل- بوداغا

□□□

بولدوْزئر یوْللادیٔلار، آردیٔجا بیر کاچ تکَنه
مین دۆیۆشلۆک شهیدی، بیر مزارا قویلاماغا
تاپشیریٔلیٔردی ایشین آردی آغیٔت سؤیله‌یه‌نه
یاخچی چالغین کوْمادان چیٔخدی هاچاغدان- هاچاغا

۸۱/۲/۲۰

غزل ۳۰

قیش قامچیسی قارشیندا چیچک‌لر قاراقانچیل
دونموش مشه چیننده تۆتک‌لر قاراقانچیل
اۆزلشمه‌ده دیر وحشی پوسانقایلا گدیکده
سئوگی و قلم یۆکلۆ کۆره‌کلر قاراقانچیل
آخا.. باشچیلیق ائتمک، نه چتینمیش بو بوراندا
بایراق داشیان اینجه بیلک‌لر قاراقانچیل
چیرپینمادا غم شۆرتۆیۆنۆن چنبره‌سینده
جان شنلیبی باغرئندا، بلک‌لر قاراقانچیل
بیر عیدده تالانمیش مارالین قیشقیریغیندان
اولموشلار عطیر یوردو گوی‌ک‌لر قاراقانچیل
قورتوملاییر عشق ایچکیسینی توققوش آلووسو
دۆورۆنده پیریلدیر کپه‌نک‌لر قاراقانچیل

□□□

- شۆرتۆک: بلک باغی.

نئکبَت سَره‌جک سوّفره‌سینی، بئیله‌کی قالمئش
چیرکین تاباق آغزئندا چؤره‌کلر قاراقانچئل

□□□

سنسیز آتاسئزلارکیمی دؤشلرده مئسئبلار
ماتم دیزی قوْینوندا، اوّره‌کلر قاراقانچئل

□□□

اممَییوّجوّبوّمدن ده جاواب گلمه‌دی، قالدی-
غم یوْرغونو دویغومدا دیلک‌لر قاراقانچئل

۷۹/۱۱/۲۱

اۆره‌ییمه

غزل ۳۱

... بوندان علاوه! گلمه‌یه‌جکسن دیله، یوْخسا!...
هه- بیرده! ایتحاف اوْلمالیْسان سئوگیله، یوْخسا!...
بوندان‌دا بئیله گؤرمه‌ییمه، اوْز آرامئزدا-
تئز بیر سؤز اوْلمائیش، سیْغئینان «اینجیل»ه، یوْخسا!...
حاققئین‌دا یوْخدو گوْلدن آغئر- باغداسان، یا یوْخ؟-
سؤزجوْک یاپیْشدیْران بوکاغئذ محمیله، یوْخسا!...
دااای... بلله‌یه‌ن‌ده دیء ، بو ایلین خاطیره‌سیندن
بیر دامجی‌دا آپارمایاجاق یئنگیله، یوْخسا!...

- بلله‌یه‌ن: بلله‌یینه، حافیظه‌نه. بلله‌ک: حافیظه.

بارماقلارئن‌دا، سپدییی قانچئل‌لاری گره‌ک-
سوچسوز گۆناهلارئن کۆره‌ییندن سیله، یوْخسا!...
تاپشئر اوْ یوْلداشئن‌دا- اونوتدوم آدئن یئنه-
هه- هه! دؤیوْنتوْ! دؤنمه‌یه‌جک دای لیله، یوْخسا!...
هئچ ایسته‌مز، اؤدئولرینی من خاطئرلادام
سؤز یوْخدو، هر کؤنۆل گره‌ک اؤز بورجونو بیله*
یوْخسا نه گؤرسه!... واز کئچک؛ آنجاق یوبانما، قاچ-
سئوگیل گله‌ن خییاوانا شبنم چیله، یوْخسا!...

۷۹/؟/؟
۸۱/۱/۱۴
۸۱/۳/۲

*-بیلیره‌م- بیلیره‌م! و بیله‌بیله، بئله ائله‌میشم. ۱. بو میصراعئن آردئنداکی میصراعدا، راحاتجاسئنا سؤزۆمۆ یئتیرمکدن اؤترۆ، «یوْخسا» کلمه‌سی‌نین میصراعئن اوْلینده اوْلماغی گره‌کلی ایدی. ۲- سؤزۆم میصراعدا یئرلشمه‌دی، گؤردۆیۆنۆز کیمی اوْلدو.۳- غزلده بو ایش ایندییه کیمی گؤرۆلمه‌میشدی و اوْلاناجاغئنا دا اینانئلمئردی، آمما بیز ائله‌دیک اوْلدو!

غزل ۳۲

چئیخدئن چامئردان چپردن، چئورەنده چن چئپچالاندی
چالغئن چیچەک‌لندی چؤلده،چایدان چپیکجیک جالاندی
گؤی قورشاغئندان سؤزۆلدۆن، دیرچَلدین آی اویخوسوندا
عطرینله عنبر بۆرۆندۆ، رنگینله گۆلشن بۆیاندی
قاتلانماز آددئملارئنلا، دوردون زامان قارشئسئندا
چاشقئن ساعاتلار دۆشۆنده، سوسماز قانادلار دایاندی
امدین غۆرویدان مرکّب، دامدئقجا دان‌دان دائیشدئن
یارپاقلارئمسا دیلیندن، پارلاق سطیرلر قازاندی
دۆلدون دۆلوخسوندون آمما، دؤندۆن چتیرسیزلیییمدن
ایسلانمادئم یاغموروندان، متنیم شۆرانلئقدا یاندی
هاله‌ن خبر گَتدی بیر گۆن، یۆخلوق دالئندان گلیرسن
باشلانغئجئن گؤردۆک آمما، سۆن بولماز آردئن یوباندی
گلدین کسه‌رسیز- مَسه‌رسیز، بیردن پئچئلداشدی سؤزلر
شکله‌ندی سۆلغون قولاقلار، لال کلمه‌لر دالغالاندی
بیر دامجی دوردون، سئویلدین؛ بۆتلانماغئندان چکیندین
گَئتدین اۆره‌کلَندی بۆرکۆ، دیللرده آل- وئر قالاندی
آردئنجا‌ایز قۆیمامئشسان، اۆلما آیاقسئز گئدیبسن!
قارتال یئریشلیم! بۆزۆشمز اولدوزلو یوردون هایاندی ۸۱/۱/۲۱

- گتدی: گتیردی.

بوتون تواضعوملە «نهج‌البلاغه» کیتابئیندا یاشایان
حضرت- ی مؤولا«علی»یه.

غزل ۳۳

قانمادئین سن‌ده منی، آی گؤزوْ طوفانلی قویوا
ایندی قال اوْخشاماسئز، هئیکلی هیجرانلی قویوا
تله‌سیب آغرئداشئین گئتمه‌یه، بوندان بئله‌دای
تکینه درد لَشه‌جکسه‌ن، سینه‌سی قانلی قویوا
نئچه ایللدیر دوْلورام باغرئنا یالقئزلئغئمی
چکیره‌ن تکلییمی زنجیره، زیندانلی قویوا
اینجیمه‌ا دای بو گؤرؤش، سوْن گؤرؤشومدؤر سنیله
آی اؤزوْم تک، قورو وارلئقدا یائیق جانلی قویوا
گلمیشم دوْن گئجه‌لرسؤیله‌دیییم سوره‌لری-
تاپشئرام حافیظه‌نین رنگینه ایمانلی قویوا
بوْیلائیب بیرده دوْیوْنله‌ن منه، آی سؤزلریمین-
دؤولتیندن، چوْروْموْش اللری عیرفانلی قویوا

بۆروۆنۆبدۆر بۆیون ایلهاملی باخیش آیه‌لره
چیله‌نیرسن نه گؤزه‌ل، طبعیمه، قورآنلی قویوا
یاخیلیرایمسی قانان دویغوما، باغریندا‌کی ایی
ایشراغین عطری‌دی عطرین، دؤشۆ رئیحانلی قویوا
کؤوشه‌نینده هَله اؤیناقلایاجاق کلمه‌لریم
گؤزله اؤلکه‌ن گۆدارا گلمه‌یه، جئیرانلی قویوا
قۆیما مندن سؤرا چیخسین اۆزه هؤنکۆرتۆلریم
داشلانیرسان‌دا، داش اؤز کؤنلۆنه، طۆغیانلی قویوا
گیر، زَهَر خاطیره‌لی خورمالیغین قۆلتوغونا
گیزلیجه شؤعله‌له‌نیب دؤن کۆلها وولکانلی قویوا

۸۰/۹/۲۳

یۆخ قادئنـئما!!

غزل ۳۴

یئغئرام قۆینوما، جالاندیر قادئن
تاخئرام آینیمه، بوداندیر قادئن
«اوُز»ۆمله «منـ»ـیمه آراچی دوروب ۱۰
بارئشلارئمئزلا بولانئر قادئن
بۆرۆنۆر قۆلومون سارماشئغئنا
چئلپاق اوُلماغئندان اوتانئر، قادئن
ده‌ییشیک دۆشۆرۆک بیر- بیریمیزله
نه تانئر «منـ»ـینی، نه دانئر قادئن
دیده‌رگین باخئشئن چولور یاراما
هم دۆشۆنۆر منی، هم قانئر قادئن

□□□

قادئن دوْغولماییب آنادان بلکه ۱۱
«منـ»ـینده، قادئنا دوْلاتیر، قادئن
بوْتوْولشدیریرگاه میصرَع لیبیمی پاراسئز یاتیمدا یاراتیر قادئن۱۲

گاهدان دا سؤزوْنوْن وورورآلتـئنا
هئی گلمیر، هئی گلمیر یوباتیر قادئن
یارئمچئق قالئرام خیاللارئملا
خط به خط فیکریمی دوْلاتیر قادئن
سایمایاراق منی، غزللریمده
دؤشه‌یین دؤشه‌ییب، اوزاتیر قـــادئن
هیرسیمدن کوْزه‌رَن کیمی گوْزلریم
دَرین آجئشمامی ایناتیر قادئن
دوْداق گوْلوْمسه‌لی، دیل ائحتییاطلی
«منـ» ـینله اوْز– اوْزه دایاتیر قادئن

□□□

بیردن ایککیمیزده یاشئللاشئرئق
یئنی‌دن قوْینوملا قاپاتیر قادئن

۸۱/۸/۲۴

غزل ۳۵

سیسسـ ! ...

ساکیت اوْلون! سوره سریرلر سۆکوتومدا
سَسسیز سئوینین! سئوگی سَپیرلر سۆکوتومدا
یوْللار دولاشیر ذئهنیمه، تاپدانمئش ایلان تک
تئل تک سئچیجی قیچلار اسیرلر سۆکوتومدا
هئچ ماهنیٔ منیم طبعیمه ایلهام وئره‌بیلمیر
دف دایرا دا، سوسقونلوق الیرلر سۆکوتومدا

□□□

چئوره‌مده‌کی‌لرله ائنیلیب، هئی اوجالئردی
ایلک آخشام آغاج ساپلئ دمیرلر، سۆکوتومدا
چیینیمده‌کی نورجمده‌یینین پارچالارئنسا
گؤزلۆردۆلر آج گؤزلۆ قبیرلر سۆکوتومدا
قۏوزانمئشئدئم بیرزاد آلام قوْل- بوداغئندان
قئشقئردی: «چکیل! جان بئجریرلر سۆکوتومدا»
قاچدئ دۏداغی تابوتون اۏوجوندا

کی:

- «هئیه! هئئئی!...

اؤلمۆشلره باخ! گؤرنه‌دَریرلر سۆکوتومدا»!

□□□

شارشار سوسالی، سئسقا سوجوقلار دیل آچئبلار
گؤر بیرنه آزادلئقلا گزیرلر سۆکوتومدا!
دوستاق سئرئیئر سؤزلریمه، هرزه هؤرۆمجک
هۆرکک‌لره باخ! آسلان ازیرلر، سۆکوتومدا!
سؤزکۆپلرینین آغزئن آچئن شهره جالانسئن
کیفلنمه‌ده‌دیر یوْخسا عطیرلر سۆکوتومدا!

۷۹/۸/۲۰

غزل ۳۶

یاز گؤزلرینین پنجره‌سیندن دئمه‌ییمله...
ساز گؤزلرینین پنجره‌سیندن دئمه‌ییمله...
شاختایلا و غمله وقارانلئقلا دؤیوٚشدوٚم
ناز گؤزلرینین پنجره‌سیندن دئمه‌ییمله.

۸۱/۹/۴

غزل ۳۷

عفوْ ائدین، آخ! توْف! نه‌قده‌رده آجی دئیر اللرینیز!
«بمبچه باش» بالدئرائین دیلماجی‌دئیر اللرینیز
شاختائین، «اللریوخاری!» بویروغونا قاتلانـئیرئیز
ساپ- ساری قالخئیقدی، گوْزوْن، باش تاجی‌دئیر اللرینیز
چوْمچه‌له‌نرکن، فلکین، بوزسوقاتـئیرلار آشئینا
آی باشئیزا دَیشـْ!... هله پیس- پیس حاجی‌دئیر اللرینیز
قوْورولور اوْوجوزدا «گوْنش سوْزلوْ» گوْناهسئیز باجالار
«شوْعله دیره‌ک» تاغدی، جهنّم ساجی‌دئیر اللرینیز
عشقیله بای‌بایلاشئیرئیز دال- دالا یوْللاردا، دئیه‌ن-
سوْرمه‌لی شئیطان گوْزوْنوْن قئیقاجی‌دئیر اللرینیز
پامپاسوجوقدور، یارالی- چوْرلو،کی ترپنمه‌ک اوْچوْن
مد حییه‌لر سَللَمی‌نین موْحتاجی دئیر اللرینیز

□□□

جا،
و
دالـ- ا آ ل پارازیت (خئششـ..) متوسّیط- ـغالانـئیر
چا
ق،

دالغالانئیر، یاد رادییوْ امواجی دئیر اللرینیز

۸۱/۵/۴

غزل ۳۸

اؤلگۆن سۆکوتا شهری بۆرۆرلر
فریادلارئمئز دؤشده چۆرۆرلر
دوْغما یووامئزدا، چاغلی- چاغسئز
قوْندارما تریبونلار هۆرۆرلر
پنچر خییاواندا هئلله‌کانلار
فئس- فئس دئیه، جمده‌ک سۆپۆرۆرلر
مخمر گئیینه‌ن یوْلاقلار اۆسته
قانقاللی یاماجلار یۆیۆرۆرلر
قاششئقلاری «قان دنیز» دامئندان
قات- قات، ائله قایماقدی کۆرۆرلر

□□□

وولکان کؤزه‌ریر دوْداقلارئندا
اندیشه‌لر، آتش سۆمۆرۆرلر
باخ بیرا ناشئلار حیات قطارئن
بیر یوْل اؤلۆمه ساریئ سۆرۆرلر
تقصیرده، فقط ثانییه‌لرده
قاچدئقجا قارانلئق تۆپۆرۆرلر

۸۰/۴/۸

- هئلله‌کان: تکَر.

فیداکاراکینجی «ریز علی خواجه‌وی»یه

غزل ۳۹

آخشام چـاغی‌کی، رئیل اوچورولموشدو یارئیمـچئیـق...
سـن یـوٚکلـوٚ تئـرن شــــرقه بورولموشدو یارئیمچئیق
آرخئیـــن دوٚداغئینـــدا، تئـرنـــــــین‌چر- چپـیـیـیندن
کـؤوره‌ک قابئیـق ایـلبـیز یـومـورولموشدو یارئیمچئیق
سن‌کی یوٚخودون، بیر اؤزوٚنوٚ چـوٚخ بَیـه‌نن قــــئیز
بـونـدان سـوٚراکی بئیــــته وورولمـوشدو یارئیمـچئیـق
گـوٚن پنجـه‌له‌یَـنده یاخانی، بئـــیـله سانـــئیردئیم
آی قارشئیــــــنا قـافـلان قـودورولمـوشـدو یارئیمچئیق
«سن » کلمه‌سی‌سیز، بو خـــطین آردئینــداکی خطده
سؤزجوٚک‌صفی‌زحمتله‌قورولموشدو
سوٚرعــــــتله‌تئرن، یـــــئر تـوٚپـوزون یومبالادئیردی
دای‌لیل گئـــجه‌نین، رنگی دورولموشدو یارئیمچئیق
یانمـاق گره‌کیـردی بــــــیرینه، های ســـالا گلمه
های گلمه تئرن! رئـــــیل اوچورولمـوشـدویـارئیمچئیق

□□□

گوٚن، گلدی فیداکارلـئیق اتـده، آمما تـــــــئرن دای-
شرقین قئراغئیـــــــندا یوٚغورولموشدو یارئیـــــمچئیق ۸۱/۷/۱۴

- یوٚغورولماق: خمیرین یئتیشمه‌سی، بو شعرده: خورد-و- خمیر اوٚلماق.

غزل ۴۰

قارئمئش یازقی، سائین اینشا، سلاملار دۆنیا! ۱۳
داغئئق دفتر، اوْلای کؤکلۆ، ناسئلسان بوردا!
ایکی اۆز آغچا، بازار شرطی، زیبانکار گؤیچه‌ک!
قارئشئق باشلی، مین اوْیناشلی، ده‌ییشکن لئیلا!
قانـئق اللرده، قـئین آغزئندا، بشر بؤیرۆنده
بیچه‌یه‌ن آدلی، اوْداق دادلی، دمیر دوْندورما!

بیله‌یه‌ن هوْپلو، کؤپوٚک ماسکا، گئنیشمیش بارداق
یائیلئق وارلئق[۱۴]، آیئق اویخو، بولانماز دریا!
توٚره‌نیش آرخی، عقیق چاتلاق، آلئشمئش وَریان
کوٚزه‌ریک جنَت، ایلئق دوْلچا، آزئخمئش بوغدا!
دوْلاشئق سانجی، کوْموٚر کیلکه، سئنئق نستعلیق
یوموشاق دالدا، گوٚموٚش بئلده توٚکَنمیش دالغا!
قاناجاقلارلا فیکیرلردن اوٚزوٚلموٚش جذبه
تاپاناقلاردان، اوٚزه‌للیکدن آرئنمئش سئودا!
سوٚروٚشک جیوه، گوٚروٚش یوردو، بیچیلمیش گوٚزگوٚ
ییه سیز ماهنی، سوسال لایلا،« اهورامزدا» !
بیلیره‌ن؟! من بو وورولموش غزلین آردئندا–
کوٚنلوٚم ایستیر باشئزا بیر دوْلانایدئم، آمما...
کاغاذئمدا داها یئر یوْخدو، قالئن ساغلئقلا
سئوگی‌لرایله،

محبّتله،

کریمی،

ایمضا

۸۱/۱/۱

– سوسال: سویا آیید اوْلان، سوکیمی تمیز و ایشئقلی، آبی، ماوی.

غزل۴۱

اؤز آلؤوسوندا آلیشمیش ساچی، بیر اوْدلوسازام
آشیغین حافیظه‌سیندن قارالانمیش بایازام
قوْیمایئرلار قوْنا سؤزلر دؤشوْموْن خطلرینه
بیر سطیر یازقی اوْچوْن آغزی سولانمیش کاغازام
گاهدان هئچ بیر فصیله بنزه‌میرم، گاه‌دا بیر آن
هم قیشام، هم‌ده یایام، هم پاییزام، هم‌ده یازام
اوْدا دالمیش، کوْله دؤنموْشلریمین ازبری‌یم
دوزخ ایچره قیلینان، تانریْنی دانمیش نامازام
یازیرام، کوْرلاییرام، بیلمه‌ییره‌م نئینه‌ییره‌م
دوْلماغا صفحه‌لره گاه آرتیغام، گاه‌دان آزام

□□□

ساغماییْن دفتریزه طبعیمین امجک‌لرینی
سانماییْن روْشوه‌تیزه قات- قات اوْلان، بیر بوْغازام
سیز سئوه‌ن ماهیلاری یازماییرام، گوْجدوْ مه‌یه؟!
اوْره‌ییم ایسته‌ییر اؤز ایسته‌دیییم شعری یازام
ایسته‌سه‌ز ایسته‌میشیز، ایسته‌مه سه‌ز خوْش گئدینیز!
بودو چانتامدا! اوْلان، من بئله بیر شعره بازام!

۸۰/۲/۲۵

رۆباعی لر

رۆباعی ۱

قیش، «یاز»دا آجئیخمئیشدی، چیچَک چئینیردی
هر شئی تزه بیتمیشدی، کۆله‌ک، چئینیردی
عاشیقلره قیسمتدی آلوْو هر یاندا
محشرده ده، دوزخ کپه‌نک چئینیردی

۸۰/۲/۲۱

رۆباعی ۲

سنسیز، سحر آغزیٔندان اوْزۆلمۆشدۆم من
اوْلگۆن گئجه‌یه ساری سۆزۆلمۆشدۆم من
شاققئیلتما دۆیه‌ن شلاله‌لر شاهیددی
کسکین بوْران آلتـئیندا بوْزۆلمۆشدۆم من

۸۰/۷/۶

شعرده «دالغا» تخلّص ائده‌ن، شاعیر دوٚستوم «پرویز سودی»یه

روٚباعی ۳

چئلغین دنیزی هایلا، قئینـئیندان چئخسئن
یالوار ساحیله، دریا قئینـئیندان چئخسئن
اؤلگوٚن یاتـئیشئیندان آدا ایلهاملانمئر
امر ائیله غزل! دالغا قئینـئیندان چئخسئن

۸۰/۹/۳۰

روٚباعی ۴

آردئمجا دئسه‌ن کهکشانی یار، یاررام
آختارمالئیامسا دوٚنیانی، آختاررام
آنجاق، گئجه‌دن یئرده قالان بیر زخمم
سئخما منی اوْوجوندا! ایرین قایتاررام

۸۰/۲/۴

فیلوْسوْف «سقراط»ـا تقدیم، «بیلمیره‌م» فلسفه‌سینی بیلدیینه گؤره.

رۆباعی ۵

من گیلده، نه‌لر کئچمه ده‌دیر «من» بیلمیر
کؤلگه‌مده‌کی‌های کوی لارئمی «تن»بیلمیر
چیینین آتییوْر سوْرغولارئن قارشئندا
«یوْخ» کلمه‌سین اؤیره نمه‌دییم «هن»بیلمیر ۸۱/۸/۱۱

– هن: هه، بلی

رۆباعی ۶

جانلاردا آلوْو دادلی بولوز؛ مئیّتلر
پؤرتۆب هاوا، یالمائیر، سوسوز مئیّتلر
قبریستانا باخ! محکمه‌نین قارشئندان
گؤر بیر نه قئیرئب قاچئر قودوز مئیّتلرا ۸۰/۶/۱۶

– یالمانماق: دیل دؤداق قورویاندا اوْنلارئ یالائیب ایسلاتماق.

رۆباعی ۷

کؤکـس اوْرتالیٔغیٔنداان درین اؤپدۆم، گئتدی
تک بئیتی، غزل دفترین اؤپدۆم، گئتدی
سئومیشدی بیر اؤزگه‌سین، یاغیٔش آلتـیٔندا–
سوْن یوْل اوْلاراق گؤزلرین اؤپدۆم، گئتدی

۸۱/۹/۱۴

رۆباعی ۸

ره‌یسیز یوخولارلان بزه‌نیب رؤیالار
هذیانلارئیلان باسدیٔرئلیٔب معنالار
مجنونلارئین آردیٔنجا هوَس شَهـرینده
وئیلاندی خییاواندا، یالان لئیلالار

۸۰/۲/۱۴

تاریخین بوتون «صفرخان»لارینا

روباعی ۹

دار باشماغین اووجوندا بوکوک دیرناقلار
یومشاق خبره بویلو، سوموک دیرناقلار
چیرکین ماشایا دیشله‌دیلیرلر بیر- بیر
اندیشه قانان، قلبی تونوک دیرناقلار
۸۰/۱۲/۳

روباعی ۱۰

اؤلکه‌زده، ملک دونوندا جین پایلیرلار
دینجه‌لدیجی آرمینداا یرین پایلیرلار
سانسورلانان اندیشه‌لریزدن قالمیش-
بوش یئرلره، بول- بول هئروئین پایلیرلار
۸۱/۷/۱۳

رۆباعی ۱۱

بیر گؤز وار، اوْد آچماقدا چکیب نمروده
کیپریکلریله نئیزه آتـیر معبوده
آسلانمئشام اوْل کیپریینین بوْینوندان
شاید بو تَهَر تئز یئتیشه‌م مقصوده

۸۰/۱/۲۴

رۆباعی ۱۲

اوٚلجه ، گوٚلوٚش گوٚنشلیییندن آندی
آردئنجاآجئقلی ماسکادا گیزلندی
کوٚسدوٚکجه ، بَره‌لدیکجه سئویل‌راقلاشدی
بیلمیردی سئویلمه‌یَنمه‌یَنلردندی

۸۱/۱۲/۱۹

رۆباعی ۱۳

اوْولاقلارئزا بیر باخئش آهو چکدیم
لیل‌لتدیـیینیز گؤللریزه قو چکدیم
اؤز عکسیزه چاتدئقدا باشئمدان دؤیدۆز
اوْتدوم، اؤزۆم اؤزایچیمده «یاهو» چکدیم ۸۰/۹/۲۳

اوْتدوم: اوْتوردوم.

«جیدو کریشنامورتی»یه تقدیم، ائله بوجوراسئنا

رۆباعی ۱۴

... اوْندان سوْرا یئردن ائشیدیردیک هردن
– مینلر قارئجاپارچالانان پئیکردن–
: «ائسکوْرتو، قوْروقچونو سیلین چئوره‌مدن
من چیرگه‌نیره‌م اسلحه‌لی اللردن»

۸۱/۷/۳۰

رۆباعی ۱۵

آلنـئیمداکی دان‌لار، یارا دالماقداندئر
اوْوجومداکی یوْخلوق، وارا دالماقداندئر
یوْکسلمه‌ده دیر بئیله‌کی گوْن گلدیکجه-
اندیشه‌لی باشلار، دارا دالماقداندئر

۷۹/۱۲/۱۲

رۆباعی ۱۶

آخشام مثلن کی، دینجه‌لیردیم سنده
بیرسس، مه‌یه قوْیدو یوخلایام سینه‌نده!
بیر گوْزلریمه باخ گوْروْمـ...ه! آی شئیطان!!...
حتمن سن‌ایدین ورق‌لنیردین منده!

۸۰/۴/۲۹

روٚباعی ۱۷

ائولندیمـ ..ه! بیلدیز کیمی آلدئیم؟! شعری!
بیر اوْوچوتک آختیر توْرا سالدئیم شعری
□□□
بیر بئیله قولاقدان بیری بیر سؤز قانمئیر
داشدئیم بابا! بس هاردا بوْشالدئیم شعری؟!

۷۹/۱۲/۱۲

روٚباعی ۱۸

لال سجده‌لریز، نشعه‌لی جام‌لحنینده
دانقئیلدایاجاق، قانلی قییام لحنینده
تکلیک قابئغئندان چئخاجاقدئر کؤنلوٚم
دیللَنسه گؤزوٚز، قـئیسسا بادام لحنینده

۸۰/۱۰/۲۱

رؤباعی ۱۹

بیر کلمه‌نی «گؤل»، آلنـئینادا ترچکدیک
بیر کلمه‌نی‌ده «تیکانلی پئیکر» چکدیک
سؤزجؤکلریمیز بیر- بیریله چپلَشدی
بیز بیر- بیریمیز اؤستؤنه خنجر چکدیک!

۸۱/۹/؟

رؤباعی ۲۰

یاز فصلی کیمی، وار یئنیلیک ماهنیزدا
طؤغیان گؤرؤنؤر، دیلده دیدیک ماهنیزدا
ایشله‌تدیینیز کلمه‌لرین هر حرفی
بیر قهرمان آسلان‌دی اثیپک ماهنـئیزدا

۸۰/۲/۱۴

روباعی ۲۱

زهرین، بیزه شربت یئرینه ساتمیشدی
بیزدوغرائیلیردیق، او راحات یاتمیشدی
قان کؤکلو قیشئین اورتا آیئندان قالخان–
«کاروان قیران اولدوز» بیزی آلداتمیشدی ۸۰/۸/۴

«کاروان قیران اولدوز»: اسکی زامانلاردا قیشئین آرا آیئندا بیر کاروان یولا دوشوب گلیر بیر کاروانسرادا یئر سالیرکی صوبح آچیلاندا یئنی‌دن یولا باشلایا، گئجه‌نین یاریلاریندا کاروانچیلاردان بیری آییلیب باخیرکی بیر ایشیقلی اولدوز گؤیده دیر.بئله سانیراو دان اولدوزودو، گلیر یولداشلارینی چاغیریرکی: دوروناِ صوبح اولور. کاروان دوروب یولادوشور. گل‌ها گل- گل‌ها گل صوبح آچیلمیرکی آچیلمیر. بونلار گلیب چاتیرلار بیر گدیگه، اوردا آرتیق شاختا باسیر. ناچار اوتوراق ائله‌ییرلر اود آچیرلار قیزیشماغا، گدیکده اولان بیر اوتدان گتیریب آتیرلار اودا، پیرت ائلیر کئچیر. بئله لیکله بیر کاروان اوردا سویوقدان اولور اوندان سونرا او اوت ایله او اولدوزون آدینی، «کاروان قیران اوت» و «کاروان قیران اولدوز» قویورلار.

قایناق: «آتا»م

رۆباعی ۲۲

لذّت باغیمیز «آلما»ئیلانمیر بوردا
سئومکله سئویلمک قانئیلانمیر بوردا
قانونلا ماشئین، باش سائیلیر اینساندان
اینسانسا هله اینسانئیلانمیر بوردا

۸۱/۷/۱۳

رۆباعی ۲۳

آی! دؤولتیمیزدن گۆله دؤلموش، قاردا!
قؤیما چۆرۆیه جمده‌ییمیز دارلاردا
هئچ ارزیشیمیز اوْلماسادا، قصرینده-
کرپیج یئرینه ایشله‌نَریک دیواردا !!!!...

۸۰/۳/۴

زنگانلی خطّاط، اوستاد «محمد جواد رضائی»یه

رۆباعی ۲۴

قۏنموشدو دیوار چیینینه، یاز رنگینده-
تابلۏولارئثین ذیکری- ناماز رنگینده
سوسقون حۆروفون ایچینده عشقین «ع»ی
آچمئشدی آج آغزئن، اعتیراض رنگینده ۸۰/۲/۲۸

«ع»: عین.

رۆباعی ۲۵

دویغوز، دنیزی قانمادی گئتدیم، قالدئز
دۏلغونلوغوم آنلانمادی گئتدیم، قالدئز
آی زیل قارالـئق بنده‌لری! اۏلکه‌زدن-
بیر یۏل، گۆنش آسلانمادی گئتدیم قالدئز
۷۹/۱۲/۱۲

ایضاحلار:

۱- سالجان : بۆتۆو، کامیل وۆجود، دده قورقود ناغیلالرینین بیرینده «قان تورالی»نین سئوگیلیسی، ساری کؤینک بیر قیز.

۲- ایل تحویلینده «کئچی کوْسا» اوْیونوندا «کئچی» یئنی ایلین سیمبوْلو اوْلاراق، اسکی ایلین سیمبوْلو اوْلان «کوْسا»نی بوینوزویلا ووروب داغیدار، «کوْسا» بو اوْیوندا کؤر- کؤهنه پالتار گئیینه‌ر.

۳- بو بئیت تقدیم اوْلور ایرانـین، اولو و یۆکسک تمدۆنۆ، «کوروْشـ »ـون الیله تالاندیغی گۆنلرینه و «ناصر پور پیرار»ا، مین ایکی یۆز ایل سوسقونلوغونا گؤره.

۴- انگلیسجه‌ده «sycorax» و «ariel» «شکسپیئر»ین «طوفان» آدلی بیر ناغیلیندا، تمیز روحلو پری «آرییئل» جادو «سیکوْراکس»ین شئیطانی فرمانلارینی ایجرا ائتمه‌دیینه گؤره، اوْنون توسّطی ایله آغاجلارین گؤوده‌سینده طیلیسمه سالینیر. دئمه‌لی‌یم، من بوشعرده قافیه‌نین‌دۆز گلمه‌یینه‌گؤره «آرییئل» آدی‌نین یئرینه «آریل» ایشلتمیشه‌م.

۵- بو بئیت، دوْکتوْر «علی شریعتی»یه تقدیم اوْلور.

۶- هارپاک= آر+باک= ار (کیشی، ایگید)+ بگ (امیر، سرور) = اربه‌ی.

«ماد» اوْردو باشچیسی، کی میلاددان قاباق ۵۵۰-نجی ایلده، اوْنون خیانتی نتیجه‌سینده حاکمیّت «ماد»لارین الیندن چیخیب، هخامنشی‌لرین ایختیارینا کئچدی.

۷- بو بئیت ده، تاریخین بۆتۆن «جمیله بو پاشا»لارینا تقدیم اوْلور.

۸- حضرت-ی مؤولانا مؤلوی‌نین «نئی نامه»سی، کی اوْن سککیز بئیت دیر.

۹- مثنویّ ما دکان وحدت است

غیر واحد هر چه بینی، آن بت است.

«حضرت مؤولانا مؤلوی»

۱۰- دیشی‌لیک عوْنصوْروْ، کیشی‌نین «من»ی ایله ایچ دوْنیاسی، یعنی «اؤز»وْنوْن آراسیندا یاردیمچیلیق و آراچیلیق روْلو اوْینایئر.

«کارل گوستاو یونگ»

۱۱- سیز (قادئنلار) قادئن دوْغولمائیرسئنیز، بلکه قادئن بارا گلیرسینیز.

«سیمون دوبووار»

۱۲- ظنّیمجه بو سؤز «یونگ»دان دئیر، کی دئییر: «آرواد»، «کیشی»نین مؤنّث پاراسیٔدئیر.

۱۳- بو شعری یازدیقدان نئچه موْددت سوْنرا بیر کیتابدا، «کارل یاسپرس»دن بئله بیر سؤز گؤردوْم: «دوْنیا، باشقا بیر کیمسه‌نین ال یازماسیٔدئیر...». ایندی نه جوْر اوْلوب بوجوْر اوْلوب! بیلمیره‌م. آنجاق، «یاسپرس» ایللرجه بوندان اؤنجه، دوْنیانی‌بیر یازیٔکیمی‌دوْشوْنوْر ومن‌ده«یاسپرس»ین دوْشوْندوْیوْندن خبرسیز، دوْنیانی قاریٔمئش بیر یازیٔ دوْشوْنوْرم. هر حالدا، «یاسپرس» اؤز دوْشوْنجه‌سینی مندن قاباق دئییبدیر، بئله‌لیکله ایستیقبال‌دا اوْلموشسا-کی یوْخ ایمیش- منیم طرفیمدن ایمیش.

۱۴- ظنّیمجه بوسؤز «شیخ- ی اکبر» محی‌الدّین ابن عربی‌دندیر:«سو[دنیز]، ووْجود- ی موْنبسیط دیر».

سوزلوک

آجقیجیق وئرمک: آجیٔ قیجیق وئرمک، قینی- قینی، یاندی قیندی.

آدا : جزیره.

آراچیٔ : آرا دوزه‌لدن، واسیطه‌چی، باریشدیریجیٔ.

آرتیملیٔ : چوخ آرتیم وئره‌ن، توره‌ین.

آرخا : گئری یان، دال طرف.

آردینجا : دالینجا، آرخاسینجا.

آزغین : آزمیش، یولدان چیخمیش، پیس یولا دوشموش.

آزیخمیش : یاییلمیش، یولو ایتیرمیش، دوز یولدان چیخمیش.

آسلان : شیر.

آسیلیٔ : آسیلمیش، معلّق.

آغجا : قدیم زاماندا گوموش پول.

آغریداش : همدرد.

آغیت : مرثیه.

آل بویاق : قیرمیزی بویاقلی، قیرمیز رنگلی.

آلتون : قیزیل، طلایی.

آلفابئت : الیفبا.

آلقیش : تشویق.

آنلام : مفهوم، معنا.

آنلانماماق : درک ائدیلمه‌مک، دویولماماق.

آنلاییش : آنلاشما، قانما، دوشونمه، ایدراک، درک ائتمه‌ایشی.

آیدینلیق : آچیق و ایشیق هاوا، خوشبختلیک.

آینیماق : آییلماق.

ائپیک : ائپوسا آیید؛ حیماسی.

ائسکوْرت : بؤیۆک باشلاری قوْرویان قوْشون یا عسگر، قوْروقچو.

اژنا : لاستیک، رئزین، کاوچو.

اسکی : قدیم، کؤهنه.

اسکیک : آلچاق، ناقیص.

اکلیللی : پارلاق بزکلی.

اللریوخاریْ : نیظامی و عسگری بیر فرمان دئیر.

امنیه : امنییّه، ژاندارم.

ان : انگ، مؤهۆر یا مارک؛ نیشان.

اوْتمک : کئچمک، سوْووشماق.

اوچوش : اوچماق طرزی، پرواز.

اوْخونج : کیتاب.

اوْداق : اوْد کوْرەسی.

اوْدئو : وظیفه.

اوْرتالئق : ایکی قابارئق آراسئندا بوْش یئر، میانگاه.

اوْرمان : جنگل، مئشه.

اوْستۆن : داها یۆکسک، یوخاری سایئلماق، ائعتیبارلی، بینیلمیش.

اوغورسوزلوق : مشعوملوق، شۆگۆمسۆزلۆک، بدبختلیک، فلاکت.

اوغونماق : چوْخ گۆلۆب اؤزۆندەن گئتمک.

اوْلای : حادیثه، ایتّیفاق.

اوْلگۆن : دۆشگۆن، سوْلغون، جانلئلئغی و طراوتی قالمامئش.

اولو : چوْخ عظمتلی و بؤیۆک، مۆتعال.

اوْن : قاباق، ایرەلی طرف، قارشئ طرف.

اوْنجه : قاباقجا، اوّلجه.

اوْن سوْز : باش سوْز، مۆقدّمه.

اوْولاق : اوْو یئری، شیکارگاه.

اویخو : یوخو.

اوئیوْمک : اوْره‌یی قالخماق. تهوّع.

ایتحاف : تقدیم، تؤحفه، هدیه.

ایچکی : ایچمه‌لی، شراب.

ایرین : جراحت، یارا چیرکی.

ایستک : آرزو، سئویم.

ایشتاها : یئمک ایسته‌مک، یئمک آرزوسو.

ایشئلداماق : ایشئیق وئرمک، پارلاماق.

ایککی: ایکی.

ایلبیز : حلزون.

ایلکین : اوْلینجی.

ایلئیق : آزاجئق ایستی، موْلاییم، مئهربان، خوْش حرارتلی.

ایمره‌نمک : هوَسلنمک، تاماها دوْشمک، آغزی سولانماق.

ایمسی : ایی، اینسی، قوْخو.

اینام : ایناتما، ائعتیبار، ایمان گتیرمک.

اینجه : ظریف، نازیک، قشنگ.

اینجه‌لیک : ظریفلیک، قشنگ‌لیک، گؤزه‌ل‌لیک.

اینجی : میرواری.

اینجیک : اینجیمیش.

باسئرقانماق : قاراباسماق، کابوسا دوْچار اوْلماق.

باشچئلئق : رهبرلیک.

باش ساغلئغی : تسلیت.

باشقا : آیری.

باشلانغئج : بیر ایشین یا حادیثه‌نین اوْلی، ایبتیداسی.

باغئرماق : نعره چکمک، قئشقئرماق.

باغئرئش : فریاد، نعره.

باغئرئلتئ : نعره، قئشقئرئق، فریاد.

بالدئران : شوْوکران.

بایاز : یادداشت دفتری، بوشعرده: خاطیره.

بایراق : پرچم.

بایغین : اؤزۆندن گئتمیش، غش ائتمیش.

بایقوش : ایری گؤزلۆ، چیرکین سسلی، ییرتیجی گئجه قوشو. اوغورسوزلوق سیمبولو.جغد، بوم.

بئیشینجی : بشینجی.

برەلمک : گؤز آغارتما، هیرسلی- هیرسلی باخماق.

بودارلانماق: بودانماق.

بودانماق : قیرئلماق، پارچا- پارچا اولماق، پارالانماق.

بۆرکۆ : بوغاناق هاوا.

بورولغان : شیددتلی کۆلک، گیردباد.

بوروم بوران : چوخ بورولان بوران، کۆلک.

بۆرۆمک : احاطه ائتمک.

بۆزۆشمز : سولماز، پژمۆرده اولماز.

بۆزۆشمک : پژمۆرده اولماق، سولماق.

بۆزۆک : سولموش، بۆزۆلمۆش، قیرئشمئش.

بۆزۆلمک : قیرئشماق، ییغئشماق.

بوزوو : اینک بالاسی.

بوشلادیلمیش : بوراخیلمیش، بۆتۆن باغلیلیقلاردان آزاد اولونموش.

بوغوق : بوغولموش، توتقون.

بوغونتولوق : تضییق، ایختیناق.

بۆکۆک : بۆکۆلمۆش، قاتلانمیش.

بولانماز : قارئشماز، لیل‌لنمەز، دورولوغونو و شفافلیغینی ایتیرمز.

بولانماق : باتماق، بولاشماق، بَلَشمک.

بولانیق : صاف و شفّاف اوْلمایان، منفی.

بوئلگه : منطقه، محلله.

بولماق : تاپماق، اَلده ائتمک.

بولوز : بیر جوْر کوئینک.

بوم : نقّاشلیق پرده‌سی.

بوْیا : رنگ.

بویروق : دستور، فرمان، حؤکم.

بوْیلانماق : یوْکسلمک، بوْینونواوزاداراق اوجالماق.

بوْیوندوروق : شوْخوم وورماغا اوْکوْزوْن. بوْینونا وورولان آغاج وسیله.

بیچه‌یَن : بیچه‌ن، بیچیجی، بیچمک آلتی.

بیرکاچ : بیر تعداد، بیر نئچه‌دنه.

بیکیر : اَلده‌یمه‌میش، توْخونولمامئش، تپ– تزه.

بیلگی سایار : کامپیوتر.

بیله‌م : ظنّیمجه، گوْمانئم، ائحتیمالئما گوْره.

بیله‌یَن : بیلیجی، چوْخ بیلن.

پاخئر : پاس.

پامپا : تنبل.

پکر : کئف‌سیز، ملول، بئزگین، اوسانمئش.

پنچر : تکَر ده‌لینمه‌یی.

پوْرتمک : قئزارماق، یانئب قئزارماق.

پوْزوق : پوْزولموش.

پوْسانقا : قار و یاغئش و یئل قارئشئقلئ دومانلی و قارانلئق هاوا.

پوْل : کوْرپوْ.

پوْله‌مک : پوْفلمک.

پوْهره‌لنمک : بیر یئره توْپلاشماق، جاوان آغاجلاردا، قوْللار وزوْغلار عمله گلمک.

پینکلمک : یاری یوخولو اولماق، یوخویا گئتمک.

تاماه : طمع، حریصلیک، حدسیز آرزو.

تامسئنماق : دادماق، دادآلماق.

تئرَن : قطار.

تکَنه : بیل میکانیکی.

توْپوز : یوماق شکلینه‌چیخاریلمیش قار.

توْتک : قارغیدان قایریلان موسیقی آلتی، نئی.

توْتوْن : توْستوْ.

توْختاق : ساکیت، راحات، آرخاین.

توْره‌مک : چوْخالماق، تکثیر اوْلماق.

توْره‌نیش : توْره‌نمه، عمله‌گلمه، تکثیر اوْلونما.

توْققوش : جنگ، داعوا، دوْیوْش.

توْکنمک : قورتارماق، بیتمک.

تومورجوق : شکوفه، چیچک.

تَهَر : اوْصول، قایدا، یوْل.

تیرینگه : شنلیکدن بارماغئنی شاققئلداتماق، اوْیناماق، شنلیک ائتمک.

تیمسینمک : تَلَسمک.

جانداش : بیرجاندان اوْلان، همجان.

جهنگ : آغئزئن کوْنجوْ، دوْداق گوْشه‌سی.

جولو : کوْپک بالاسی.

چاخئش : چاخما ایشی.

چاغداش : موْعاصیر.

چالغی : موسیقی.

چامئر : پالچئق، لئهمه، لیل.

چانتا : چنته، کیف.

چپیکجیک :خئیرداجا چپیک.

چرده‌ک : چیبید، چه‌بیردک، توْخوم.

چکیشلشمک : بیرگه مؤباریزه ائتمک، جمعلیکده چارپیشماق.

چلنگ : گۆل‌دسته‌سی، گۆل حلقه‌سی.

چن :دومان پرده‌سی.

چنبره :قورشاق، بانداژ، دایره شکلینده اوْلان.

چوْرلو : مریض، خسته، مرضلی.

چؤکمک : دیبه اوْتورماق، جائینا اوْتورماق.

چیپچالانمیش : سویون قابدا لپه‌لنمه‌سی و قیراقلارا داشماسی.

چیچک : گۆل، غؤنچه.

چیرکین : کیفیر، منفور.

چیرگه‌نمک : نیفرتی اوْلماق، مۆتنفّیر اوْلماق.

چیلپاق : لۆت، عۆریان.

چیلغین : ده‌لی، آزغین.

چیلیس : خسیس، کرَمسیز، قیسقاج.

چیمخیرماق : قیشقیرماق، چیغیرماق.

چینقیل : خیردا داش.

چیی : یاری بیشمیش، کال، بیشمه‌میش.

خرره : لیل‌لی، بولانیق، پالچیقلی.

خفیه : خفیّه ایداره سی‌نین گیزلی آگئنتی، جاسوس.

داخما : قارانلیق زیندان، زاغا.

داریسقال : چوْخ دار، ائنسیز.

داشیق : دوْلوب داشمیش.

دالدیرماق : باتیرماق، غرق ائتمک.

دالغا : مؤوج.

دالماق : باتماق، غرق اوْلماق.

داملا : دامجی.

داملاماق : دامجیلداماق.

دان : گۆنۆن دوْغماسینا آز قالمیش هاوانین ایشیقلانماسی.

دانماق : اینکار ائتمک.

داورانیش : داورانما طرزی،
حرکت، رفتار، کردار.

دایه : پرستار، لله، تایا.

دئییش : دائیشیق، گفتار.

دمیردوْندورما : دَمیر موْروْژنا،
دمیر بستنی.

دنیز : دریا.

دوزخ : جهنّم.

دوزلاق : نمکزار، دوز معدنی.

دوستاق : اسیر، محبوس.

دؤشلۆک : کوْرسنت.

دؤشۆرمک : ییغیشدیرماق،
چؤپله‌مک، جمع ائله‌مک.

دوْغرولتماق : ایجرا ائتمک
تأیید ائتمک.

دوْغو : گۆنش دوْغوسو، شرق.

دوْل : مایا، جنین.

دوْلانباج : چوْخ دوْلانمیش،
فیرلانیق، دوْلانما.

دوْلغونلوق : دوْلولوق،
یئتکین‌لیک.

دوْل یاتاغی :رحیم،زاهدان.

دۆم : شیددت و مطلقلییی
بیلدیره‌ن حیصّه‌جیک. دۆم آغ!
آپپاغ.

دومانلی : دومانلا اؤرتۆلمۆش.

دومانلیق : دومان ایله
بۆرۆنمۆش، مثه ایله احاطه
اوْلموش.

دوْن : اوزون اتکلی پالتار.

دۆن : دۆنن.

دوْنوق : دوْنموش،
بوزباغلامیش.

دؤیجه‌له‌مک : دؤیجه وورماق،
پئیوند وورماق.

دؤیدۆرمک : دؤیمک، بدنده
خال دؤیدۆرمک.

دویغو : حیسّ.

دویماق : حیسّ ائتمک.

دؤیۆش : ووروشما، داعوا.

دویوق : آیئق.

دؤیۆنتۆ : دؤیۆنمه.

دیده‌رگین : سرگردان، دربه‌در.

دیدیک : دیدیلمیش حالدا اوْلان.

دیرچه‌لمیش : جانلانمئش، قوْوَتلنمیش.

دیش قئجاماق : آجئغئندان، دیشلرینی بیر- بیرینین اوْستۆنه برک باسئب قیرچئلداتماق.

دیلک : آرزو.

دینجه‌لدیجی : دینجه‌لدن، ساکیت ائده‌ن، مۆسککین.

ره‌ی : رنگ، بؤیاق.

ره‌ی‌به‌ره‌ی : رنگ به رنگ.

ره‌یسیز : بویاسئز، رنگسیز.

ره‌یلنمه‌یه‌ن : رنگلنمه‌ین، بؤیانمایان.

زخم : یارا.

زۆیمک : زۆیۆلده‌مک، سۆرۆشمک.

زیروه : ان یۆکسک نؤقطه، تپه، داغئن باشی.

زئغلیٔ : پالچئقلیٔ، لئهمه‌لی.

زیل : بۆتۆو، چوْخ، مطلق، تامام.

ساپ : کۆلۆنگ، بالتا و بئله بیر وسیله‌لرین دسته‌سی.

ساتقئن : اؤزۆنۆ، مسلکینی، حئیثییتینی پولا ساتان، خایین، نامرد.

ساتقئنلئق : رذیل‌لیک، شرفسیزلیک، نامردلیک و خایینلیک.

ساچئلماق : داغئلماق، سپه‌لنمک.

سارسئلمایان : مؤحکم و مۆقاویمتلی، ثباتلی، دایانئقلی.

سارماشئق : عَشَقه.

سارئمتئل : ساری رنگه چالان، سوْلغون.

سالدئرماق :داعوالاشدئرماق، بیر بیرینین جانئینا سالماق.

ساللاق‌خانا : قیرغئن یئری، چوخلو آدام اؤلدۆرۆلن یئر.

سانئش : ظنّ، پندار.

سایرئشماق : پارلاماق، ضعیف ایشئق ساچماق.

سایئن : محترم.

سئچی‌جی : سئچه‌ن، اینتیخاب ائده‌ن.

سئودا : عشق، محبّت.

سئوگیل : چوخ سئویلن، معشوق.

سللَم : نسیم.

سۆتۆل : یئنی یئتمه، جاوان، آلابیشمیش.

سوجوق : باتلاق، مرداب.

سوچ : گۆناه.

سوچلو : گۆناهکار، مقصّیر.

سوْرغو : سؤال.

سوْرغوج : سؤال.

سۆرمک : واخت کئچیرمک، زامان کئچیرمک.

سۆرۆشک : یئریندن قاچاق، زۆیۆلده‌یه‌ن.

سؤزجۆک : کلمه.

سؤزلۆک : فرهنگ لۆغت، لۆغت‌نامه.

سوسالی : سوساندان بری، سوسان گۆندن.

سوسقون : دینمز- سؤیله‌مز، ساکیت.

سوسقونلوق : ساکیتلیک.

سوسماق : ساکیت اوْلماق، دائیشماماق.

سوْلغون : سوْلموش، طراوتسیز

سۆمسۆنمک : قاپی- قاپی دوْلانماق، ال آچماق.

سۆمۆرمک : آغیز و دۆداقلاری ایله بیر شئیی سۆروب چکمک، اممک.

سوْن : آخیر، نهایت.

سوْنسوزلوق : نهایت سیزلیک، اینتیهاسیزلیق.

سوْنگوْلنمیش : نئیزه‌لنمیش، نئیزه‌ایله پارچالانمیش.

سهنگ : کوْزه، بارداق.

سیرتیلماق : داها دا سیرتیق اوْلماق، حیاسیزلاشماق.

سیرئماق : هؤرمک، توْخوماق.

سیسقا : چوْخ ضعیف، اوْلوْمجوْل.

سیغماق : یئرلشمک.

سیغوْرتا : بیمه، بیمه‌اوْلموش.

سیغینماق : پناه گتیرمک، دالدالانماق.

سیلگی : سیلمک اوْچوْن یارار سیله‌جک، پاک‌کن.

شارکی : شرقی، نغمه، ماهنی.

شاققالاماق : شاققا حالیندا پارچالاماق، ایکی پارچایا بؤلمک.

شاققاناق : قهقهه.

شاققیلتما دویمک : شاختادان چنه‌سی تیتره‌یه‌رک دیشلری بیر– بیرینه ده‌ییب شاققیلداماق.

شانلی : شرفلی، دبدبه‌لی، حشمتلی، جاه– جلال‌لی.

شکلَمک : میل‌لمک، شک‌لمک.

شلاله : شار– شار، چای سیلدیریمیندان توْکوْلن شیر– شیر.

شن : شاد.

شنلیک : شادلیق، شادمانلیق.

شوْرانلیق : شوْران یئر، کویر.

شوْش : دیک، سیخ.

شیتیل : نشاء، نهال.

شیمشک : ایلدیریم.

قابارئلمیش : قالخیق شکیلده اوْلان، شیشمیش، قالخمیش.

قاپدیٔ قاچدیٔ : اوْتوبوس.

قاپسانماق : قاپانماق، پرچیم اوْلماق.

قاپسانیٔلمیٔش : قاپانمیٔش، پرچیم اوْلماق.

قاتلانماق : بوْکوْلمک، تسلیم اوْلماق.

قادیٔن : آرواد.

قارتال : قارا قوش، عقاب.

قارشی : قَنشَر، موْقابیل.

قارغیٔلیٔق : قارغیٔ- قامیٔش چوْخ اوْلان یئر.

قاریٔمیٔش : قوْجالمیٔش.

قافلان : پلنگ.

قاققاناغ چکمک :قهقهه ایله گوْلمک.

قالخان : سیپر.

قالخیٔق : قالخمیٔش حالدا اوْلان.

قالدیٔرماق : قالخیٔزماق، اوجالتماق.

قاناجاق : دوْشوْنجه، شوْعور، آنلاق.

قاندال : محبوس ال- آیاغیٔنا کئچیریلن دمیر حالقالی زنجیر.

قانقال : تیکانلی بیر اوْت.

قزیل : کئچی قیٔلیٔندان توْخونموش ایپ.

قطناما : قطعنامه.

قوْپوز : عاشیق سازی.

قوْپوزچو : قوْپوز چالان.

قودورولماق : هار ائدیلمک.

قودورموش : قودوز اوْلموش.

قوْرجاناق : قوْر، جرقّه.

قورشاق : بئل باغی، شال.

قورشون : قورغوشون، سرب.

قوْروقچو : گوْزه‌تچی، موْحافیظه‌چی.

قوْندارما : اویدورما، ساختا، اصلی اوْلمایان.

قوْنوشماق : دانیشماق، صۆحبت ائتمک.

قوْووتلانماق : قاوود اوْلماق، ازیلیب اون اوْلماق.

قوْووروْلماق : اوْد اوْستوْنده یانیب جیزقالانماق.

قیْن : قاب، خنجر و سیلاح قابی.

قیْوریلماق : بوروق- بوروق اوْلماق، سانجیدان بورخولماق.

قیْقاج : چارپاز و چپکی حرکت.

کپه‌نک : پروانه.

کده‌ر : غم، قصّه.

کلمه‌جیل : کلمه یئیه‌ن، کلمه‌یه آلیشمیش.

کوْپسه‌میش : شیشمیش، کوْپموْش.

کوْریوْلاق : بن‌بست یوْل.

کوْزه‌رمک : یاشیب قیزارماق، قیْپ- قیرمیزی اوْلماق.

کوْزه‌ریک : کوْزه‌رمیش، یانیب قیزارمیش، کوْزکیمی ایشیق وئره‌ن.

کوْشکوْرمک : یوْیوْرمه‌یه تشویق ائتمک، تحریک ائتمک.

کوْک : ریشه.

کوْکس : دوْش، سینه.

کوْما : اوْزوْندن گئتمک، کوْما وضعیّتی.

کوْوره‌ک : تئز سیْنان، چوْخ توْنوْک.

کوْوشن : زمی، صحرا.

کیشنک : کیشنرتی، کیشنه‌مک.

کیفلنمک : کیف باغلاماق، کیفگرمک.

کیلاسوْر : چته، قوْلتوق کیفی.

کیلکه : پیْرتلاشیق ساچ، دوْلاشمیش.

گئرچک : واقعیّت.

گله‌جکسیز : آینده‌سیز، گله‌جه‌یی اوْلمایان.

گۆداراگلمک : گۆدازا گتمک، یۆخا چێخماق، فلاکته چێخێب بۆش یێره محو اۆلماق.
گۆدک دالغا : آلچاق دالغا ،مۆوج-ی کوتاه (رادیۆ دا).
گۆز : پاییز.
گۆلمه جه : جۆک.
گۆلۆمسه‌لی : تبسّۆملۆ.
گۆن سایار : تقویم.
گۆوده : بدن.
گۆوشه‌مک : چێینه‌مک.
لئهمه‌لیک : پالچێقلێق.
للّه : پرستار، دایه.
لێقا : لئهمه، پالچێقلێق، لجن.
لیل : خرره، بۆلانێق.
لیللّتمک : لیل ائتمک، خرره ائتمک.
ماسا : میز.
ماسکا : اۆزلۆک، اۆزۆ اۆرتن، ماسک.

ماوی‌گیله : گۆی گۆز، ماوی گۆز.
ماهنی : نغمه، شارقی، ترانه، ایمانی.
مشه : جنگل.
مجهول : بیلینمه‌یه‌ن، نامعلوم.
مفتیل : کابل، سیم.
ملکامیت : ملک المۆوت، اۆلۆم پری‌سی.
موت : سعادت، خوشبختلیک، اوغور، برکت.
مۆرگۆلۆ : یاریئ یوخولو، پینه‌کی.
موما : نهال، تزه و جاوان آغاج.
مۆوسیم : موسم، فصیل.
مێسماق : سێخێلماق، دۆموشماق، اۆزۆنه یێغێشماق.
ناسێل : نئجه، نه‌جۆر.
نئچچه: نئچه.

نوت : موسیقی‌سسینین شرطی
قرافیک ایشاره‌سی، موسیقی و یا
ماهنی دا سسین اؤزؤ.

نیسگیل : اؤره‌ک غصّه‌سی،
درد، قایغی.

وازکئچمک : ال چکمک،
فیکریندن داشئنماق، سؤزؤنؤ یا
فیکرینی دییشمک.

وریان : سو یولو، سو بوراخان،
سوکانالی.

وولکان : یانار داغ، آتشفشان.

هاله : آیلا، آی و اولدوز
چئوره‌سینده گؤرؤنن ایشئق.

هایلاماق : سسلمک،
چاغئرماق.

هئیبه : چیییندن آسلائیلان
کیچیک خورجون.

هنده‌ور : اطراف، دؤوره، یان–
یؤوره.

هوپلو : هوپ توتموش،
سؤکوتا دالمئش، دائیشماماغا
تصمیم توتان کس.

هوْرکک : قوْرخان، اؤرکک.

هؤرومجک : تؤر آتان،
عنکبوت.

هؤنکؤرتؤ : هئچقئرتئ.

هؤنکؤرمک : هئچقئرا–
هئچقئرا آغلاماق.

هؤولَسک : عجله‌ایله، تَلسیک.

هین : نین، ناتمیز اوتاق.

یابانجئ : اؤزگه، بیگانه.

یاتئش : یاتما، یاتماق طرزی.

یاد : اؤزگه، غریبه.

یارانئش : یارانما، وؤجودا
گلمک.

یازقئ : یازی.

یازئ : بخت، طالئع.

یازئچئ : طالئع یازان.

یاشماق : اؤزؤ اؤرتن اؤرتؤ.

یاغمور : یاغیش.

یالقیز : تنها، آدامسیز، غریب.

یالقیزلیق : تک‌لیک، تنهالیق

یالین : چیلپاق، لۆت.

یامسیلانماق : تقلیدی چیخاریلماق، چنه‌سی آچیلماق، آغزی اییلمک.

یانلیش : دۆغرو اۆلمایان، سهو، غلط، ایشتیباه.

یتیشکن : یاخشی یتیشمیش.

یریک : تاماه، حریصلیک، یریکلمک.

یکون وورماق : جمع ائله‌مک، جمع لشدیرمک.

ینگیل : ینگی ایل، گله‌ن ایل.

ینی : تزه.

ینی‌لیک : تزه‌لیک.

یۆکسلمک : یوخاری قالخماق، اوجالماق.

یۆکسه‌لیش : ترقّی، اینکیشاف.

یۆلچو : مۆسافیر، یۆل گئده‌ن.

یۆلوخما : اۆخما، سیرایت ائتمک.

یۆلوق : یۆلونموش.

یومبالاتماق : هئلله‌تمک، گیللتمک.

یوموق : یومولو.

یۆیۆرمک : هۆجوم گتیرمک، حمله ائله‌مک.

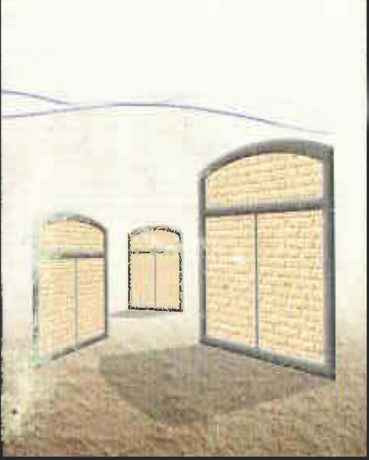

KÖLGƏ DİVAR PƏNCƏRƏLƏR

Əli Kərimi

Qəzəllər və Ruba'ilər